

原住民族語言研究發展中心106年族語繪本

Romio Daha Ka Curiye

羅密歐與茱麗葉

-德固達雅賽德克語-

Romio 羅密歐

Seediq malu lnlungan ma rseno knbtunux ba ka hey. Meniq kingal pnsseli kkiyan tnsapah daha, mgnetun di Curiye, ma wada ba bale mskuxul.

他是個心地善良又風度翩翩的男子，在一個家族舉辦的舞會中邂逅了茱麗葉，從此墜入情網。

Curiye 茱麗葉

Mqedil pskingal lnlungan ka hey. Anaq mekan pncduwan pgdungus Romio ka knsxelan na.

她是個對感情執著的深情女子，願意為了心愛的羅密歐服下毒藥，為愛忠貞。

Singhu Lawrunsu 勞倫斯神父

Singhu rudan pngalan kari ka hey. Pgungus ptbale pntraqil dala tnsapah nii, spooda eluw snbleyaq. Ani si, ini ba klai ka kdesan seediq, qulung wada moda eluw qnnaqah.

他是位道德名望崇高的神父，而為了化解兩大家族的仇恨，想出了周詳的計畫，可惜人算不如天算，終究悲劇還是發生了。

Parisu 巴里斯

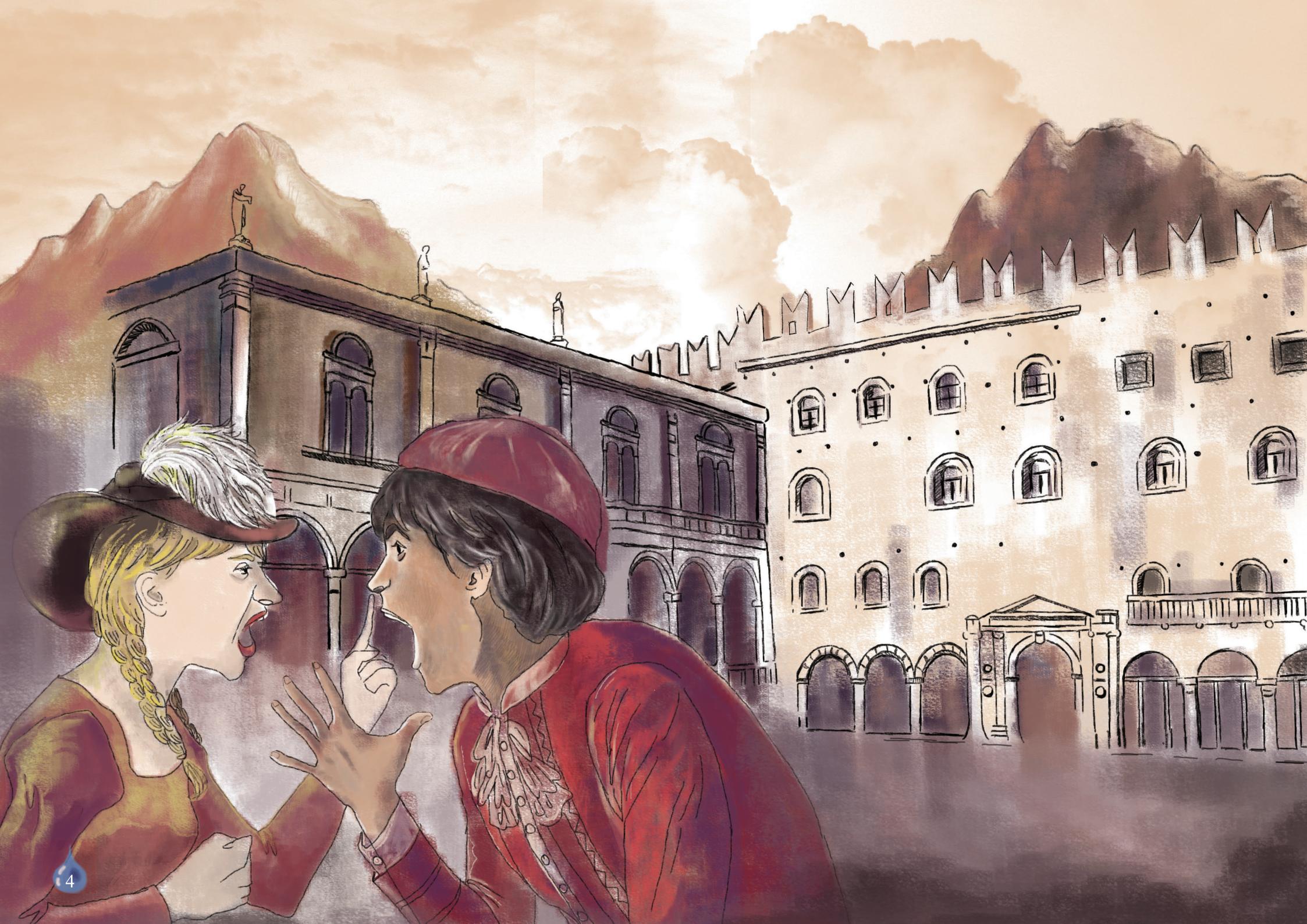
Riso mbtunux mkkere, meniq egu hbangan. Mkmangal mqedi Curiye, ani si wada ini dehuk. 有錢有勢，英俊挺拔的年輕貴公子，追求茱麗葉，希望其成為妻子，但終究仍未能成功。

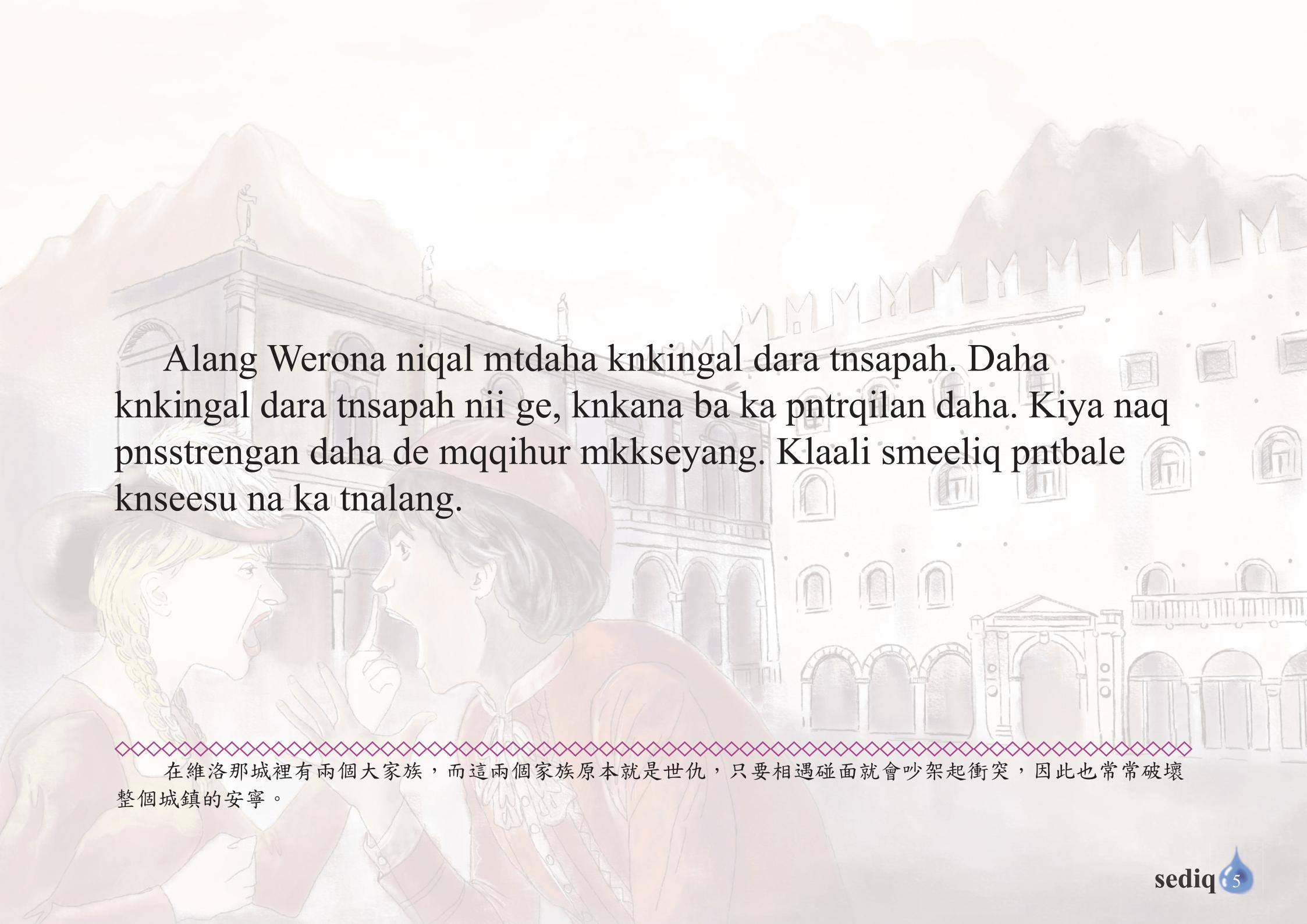

Tipoto 提伯特

Hlmadan na Curiye, mtngeri paru pahung. Wada pnhqilan bnbeyan na Romoye bobo na.

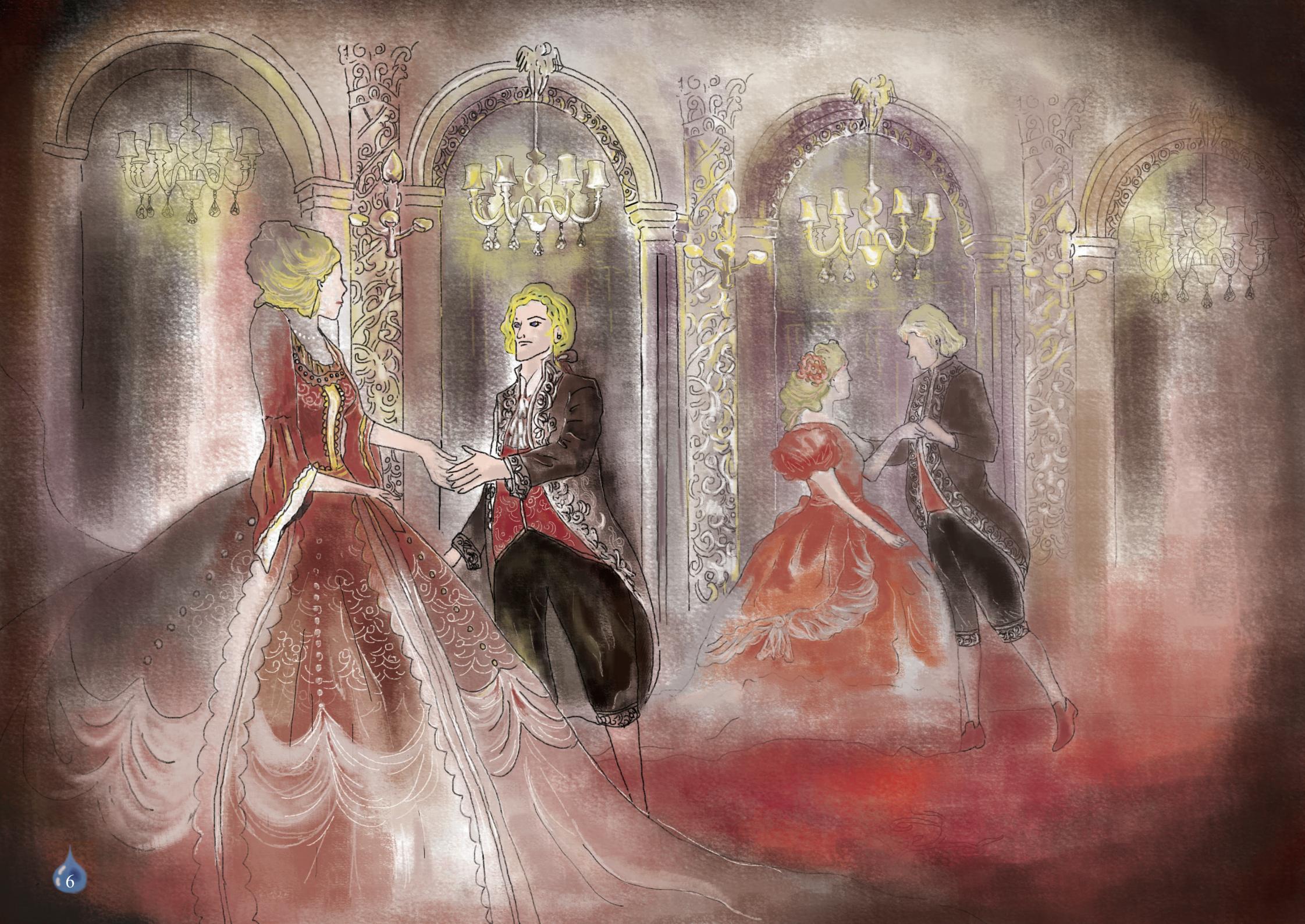
茱麗葉的表哥，性情暴躁，後為羅密歐所打死。

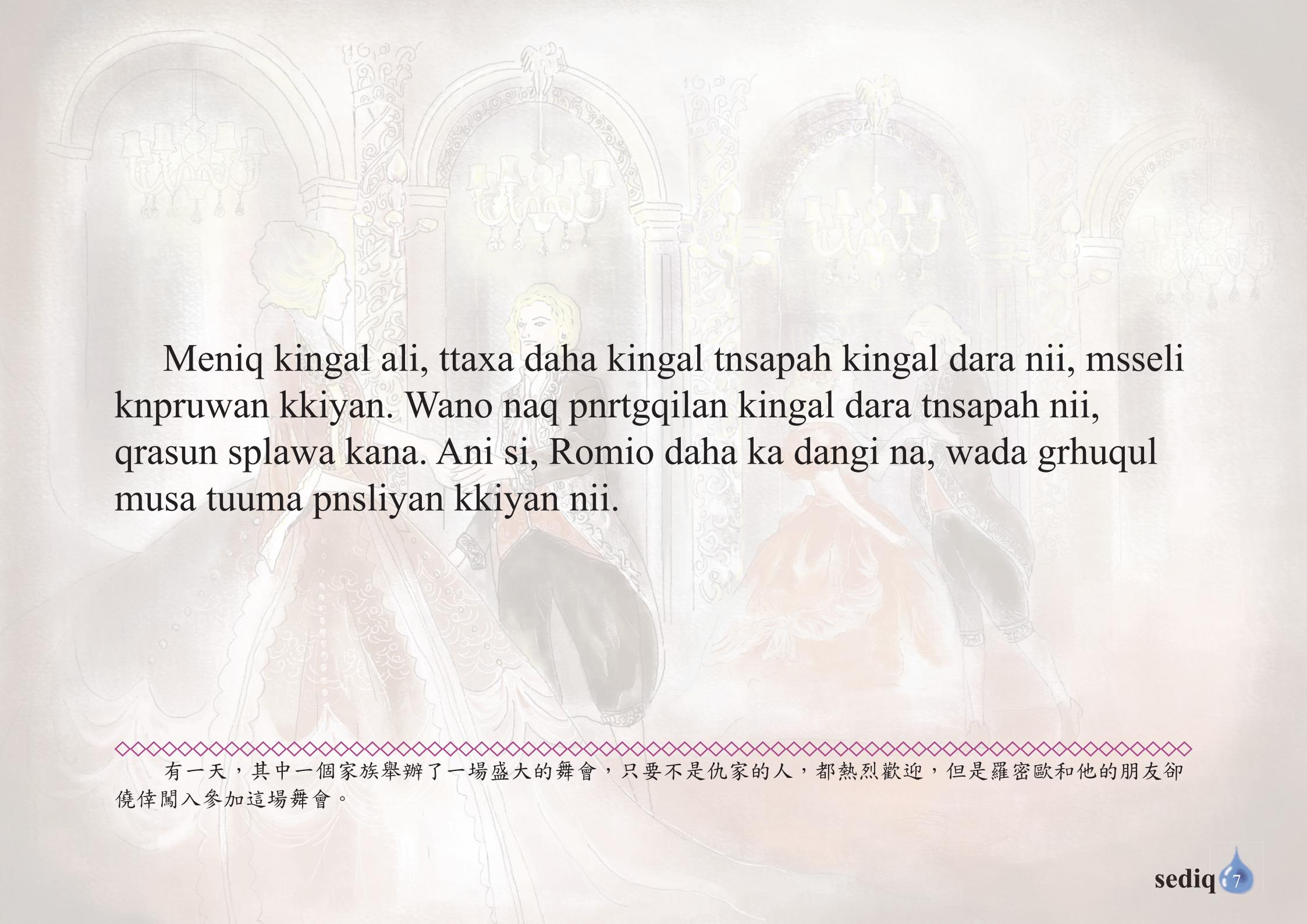

Alang Werona niqal mtdaha knkingal dara tnsapah. Daha knkingal dara tnsapah nii ge, knkana ba ka pntrqilan dha. Kiya naq pnsstrengan dha de mqqihur mkkseyang. Klaali smeeliq pntbale knseesu na ka tnalang.

在維洛那城裡有兩個大家族，而這兩個家族原本就是世仇，只要相遇碰面就會吵架起衝突，因此也常常破壞整個城鎮的安寧。

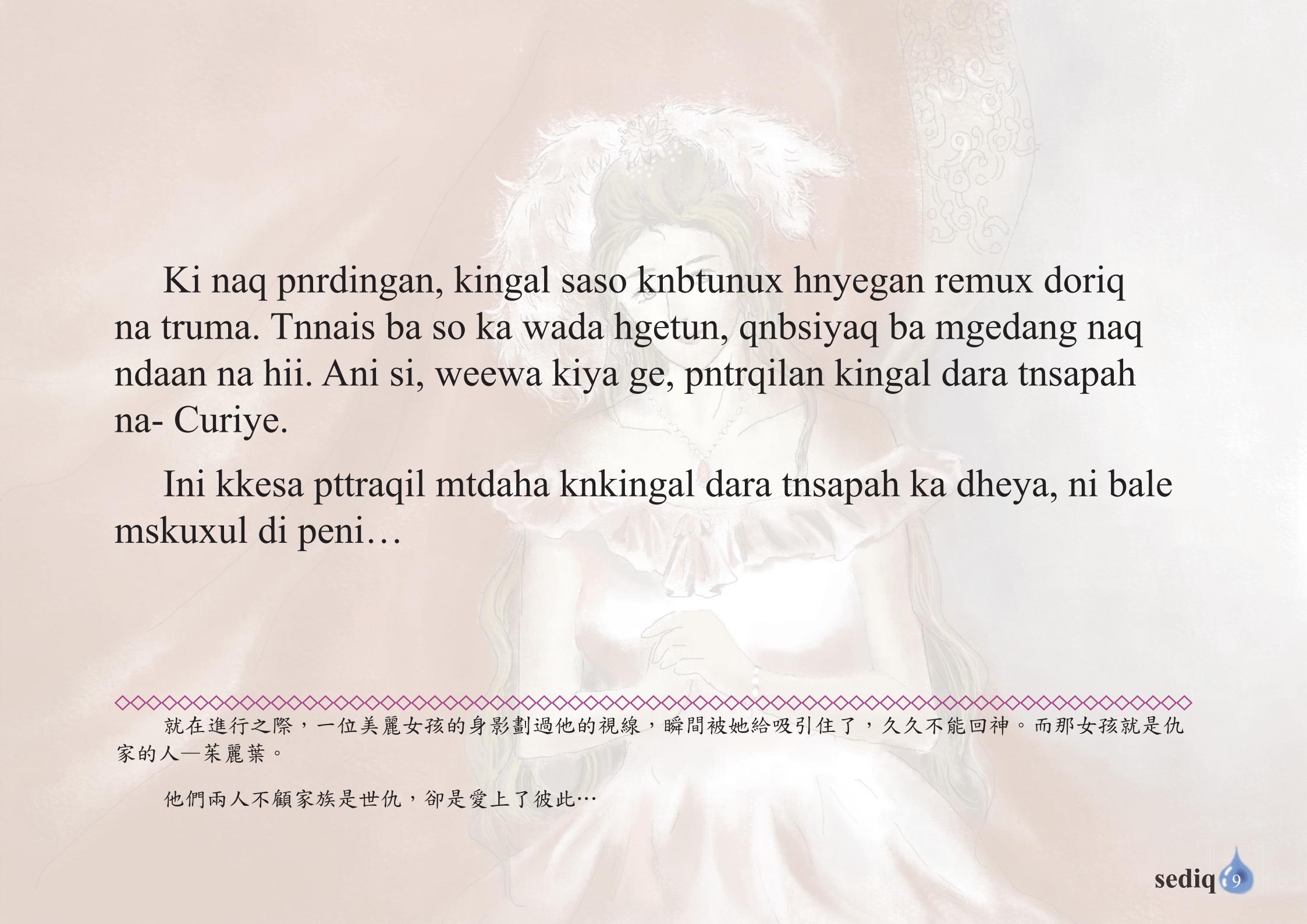

Meniq kingal ali, ttaxa daha kingal tnsapah kingal dara nii, msseli knpruwan kkiyan. Wano naq pnrtgqilan kingal dara tnsapah nii, qrasun splawa kana. Ani si, Romio daha ka dangi na, wada grhuql musa tuuma pnsliyan kkiyan nii.

有一天，其中一個家族舉辦了一場盛大的舞會，只要不是仇家的人，都熱烈歡迎，但是羅密歐和他的朋友卻僥倖闖入參加這場舞會。

Ki naq pnrdingan, kingal saso knbtunux hnyegan remux doriq na truma. Tnnais ba so ka wada hgetun, qnbsiyaq ba mgedang naq ndaan na hii. Ani si, weewa kiya ge, pntrqilan kingal dara tnsapah na- Curiye.

Ini kkesa pttraqil mtdaha knkingal dara tnsapah ka dheya, ni bale mskuxul di peni...

就在進行之際，一位美麗女孩的身影劃過他的視線，瞬間被她給吸引住了，久久不能回神。而那女孩就是仇家的人—茱麗葉。

他們兩人不顧家族是世仇，卻是愛上了彼此…

Pngklaan kkiyan spkxelan mskuxul Romio daha ka Curiye

Bobo pnsliyan kmeeki, qmeya bungan dqeras Romio musa berih na Curiye, smderux baga dmoi baga na Curiye mesa, “Srwai ku! Utux pskxelan Ciopito spaawak tana baga ta, ye ini huwa tnguhun tikuh?”

“Keyan ba knmalu ka utux pgkxelan Ciopito, ye su uxe sgcuqi ba lnbuwan su kari di ha?” mesa mrengo ka Curiye.

“Angal ka pnooda Utux pgkxelan Ciopito, uxe de pgrihun ka heya, maha naqah ka kuxul mu yaku duri denu.” mesa mrengo ka Romio.

舞池邂逅讓羅密歐與茱麗葉相愛

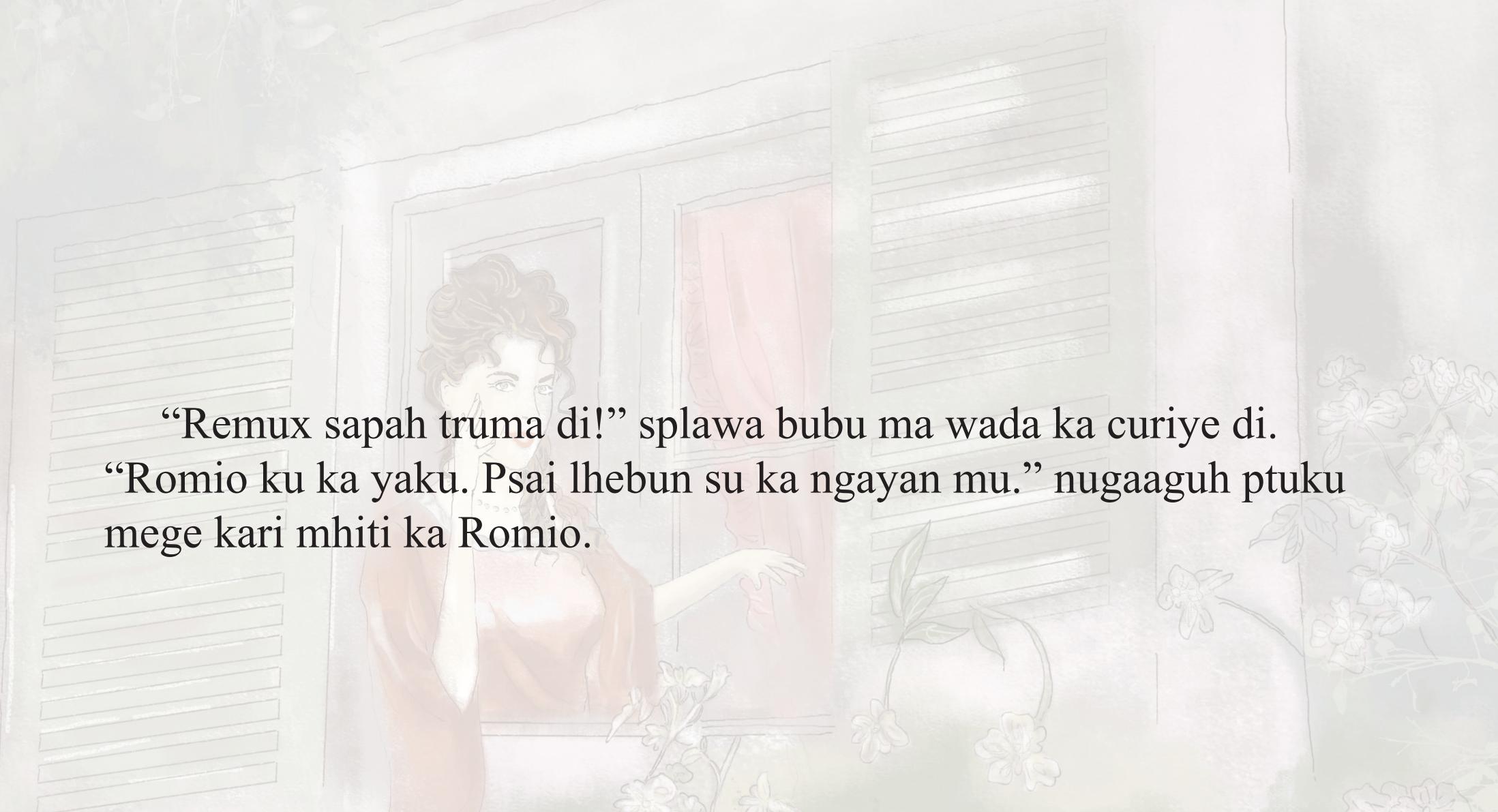
舞會結束後，羅密歐戴著面具走向茱麗葉，伸手握起她的手說：「對不起，是愛神邱比特將妳我的手牽在一起，可否吻它一下。」

「好個愛神邱比特，你也太過諂媚了吧！」茱麗葉說。

「請妳接受愛神邱比特的安排，不然他會懊悔，我也會非常失望的。」羅密歐說。

“Remux sapah truma di!” splawa bubu ma wada ka curiye di.
“Romio ku ka yaku. Psai lhebun su ka ngayan mu.” nugaaguh ptuku
mege kari mhiti ka Romio.

「該回屋裡囉！」茱麗葉被母親的呼叫聲叫走了。「我是羅密歐，請記住我的名字。」羅密歐快速地補上最後一句話。

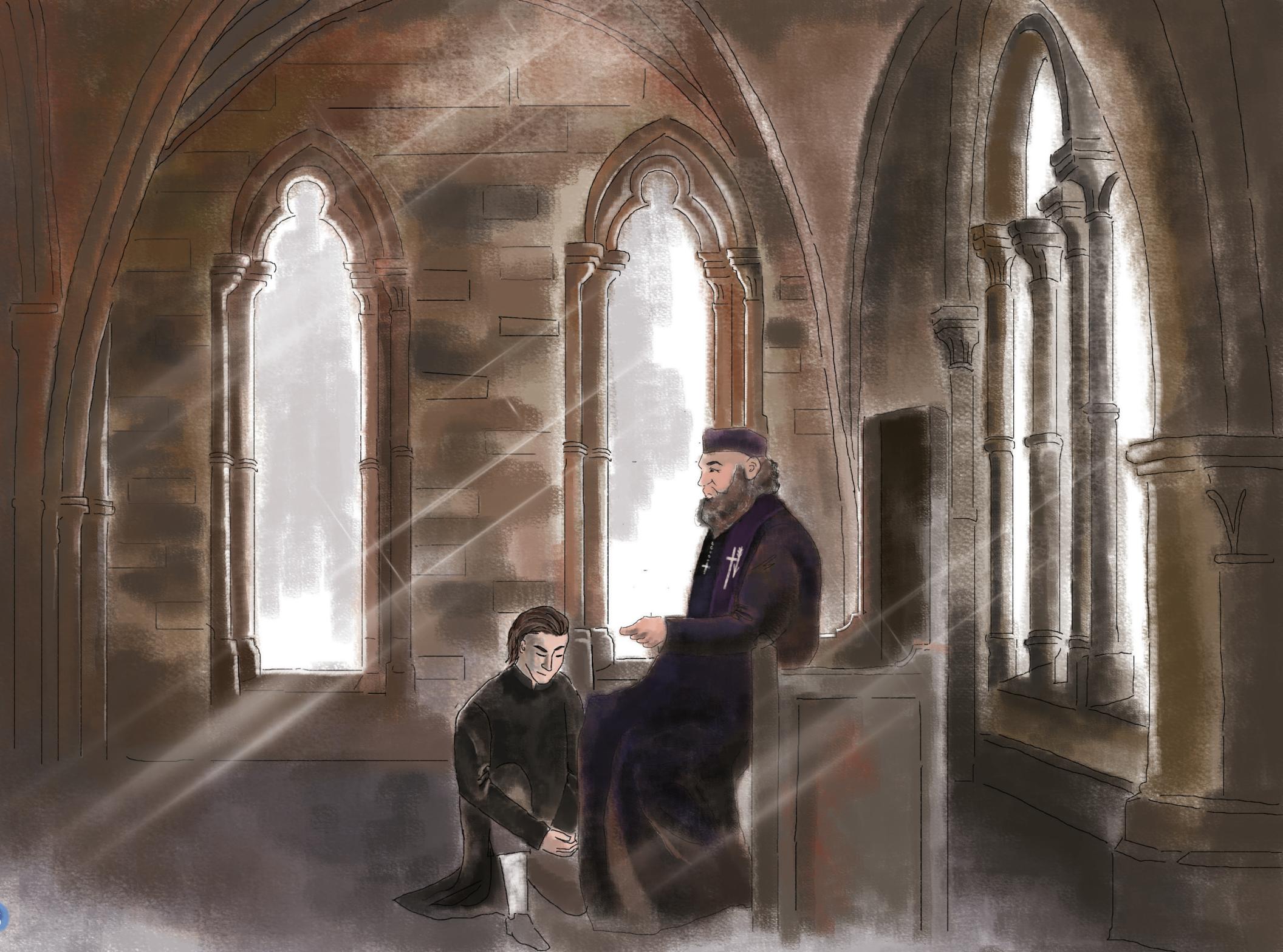
Musa tqiyan na ka Curiye, sdahan bais hmweho mrengō,
“Knbtunux ba Romio ha! Waga su inu wa? Smkuxul ku ba isu ka
yaku.” Ini na klai tgleing bais truma hi ka Romio, mlatac ini usa.

“Peeyah kana ka kari su peni! Curiye. Mkqbahang ku kari pgkxelan saku yaku.” Mqaras ba psmyahan pgeegu kari na mssibus ka Romio.

後來茱麗葉回到房裡，倚靠在窗口輕輕說著「英俊的羅密歐啊！你在哪裡？我好喜歡你。」此時她不知道羅密歐躲在窗下並沒有離去。

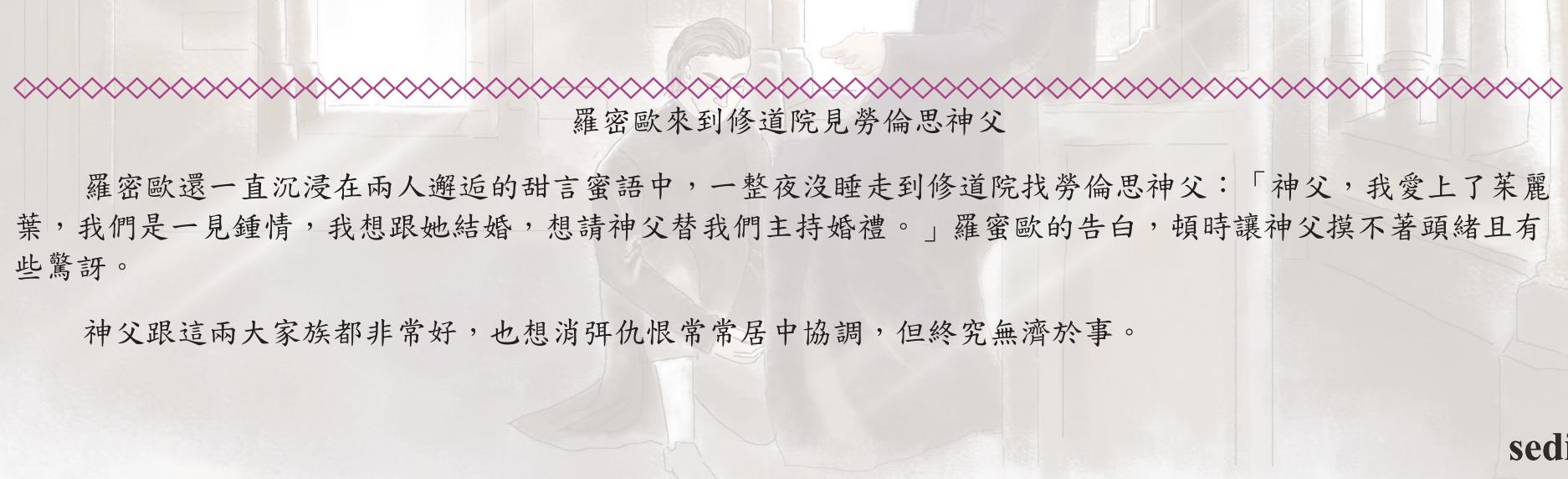
「再多說一些吧！茱麗葉。我也希望聽到妳傾吐對我的愛意。」羅密歐開心地期待她能再多說些什麼甜言蜜語。

Musa Sapah Slhayan Snhei qmita Lawrunsu sunhu ka Romio

Ni trebu kari mssibus pnugklaan dha ka Romio, cncaman uka na mtaqi musa skadi Lawrunsu sunhu Sapah Slhayan Snhei, “Sunhu, smkuxul ku Curuye. Kiya naq pnqqita miyan msukuxul. Mkmangal ku mqedil heya. Mkmlmawa ku sunhu moda Gaya pstrengan miyan.” Mbahang kari na Romio, asi lux skluwi ini kela mesa mhuwa ka sunhu.

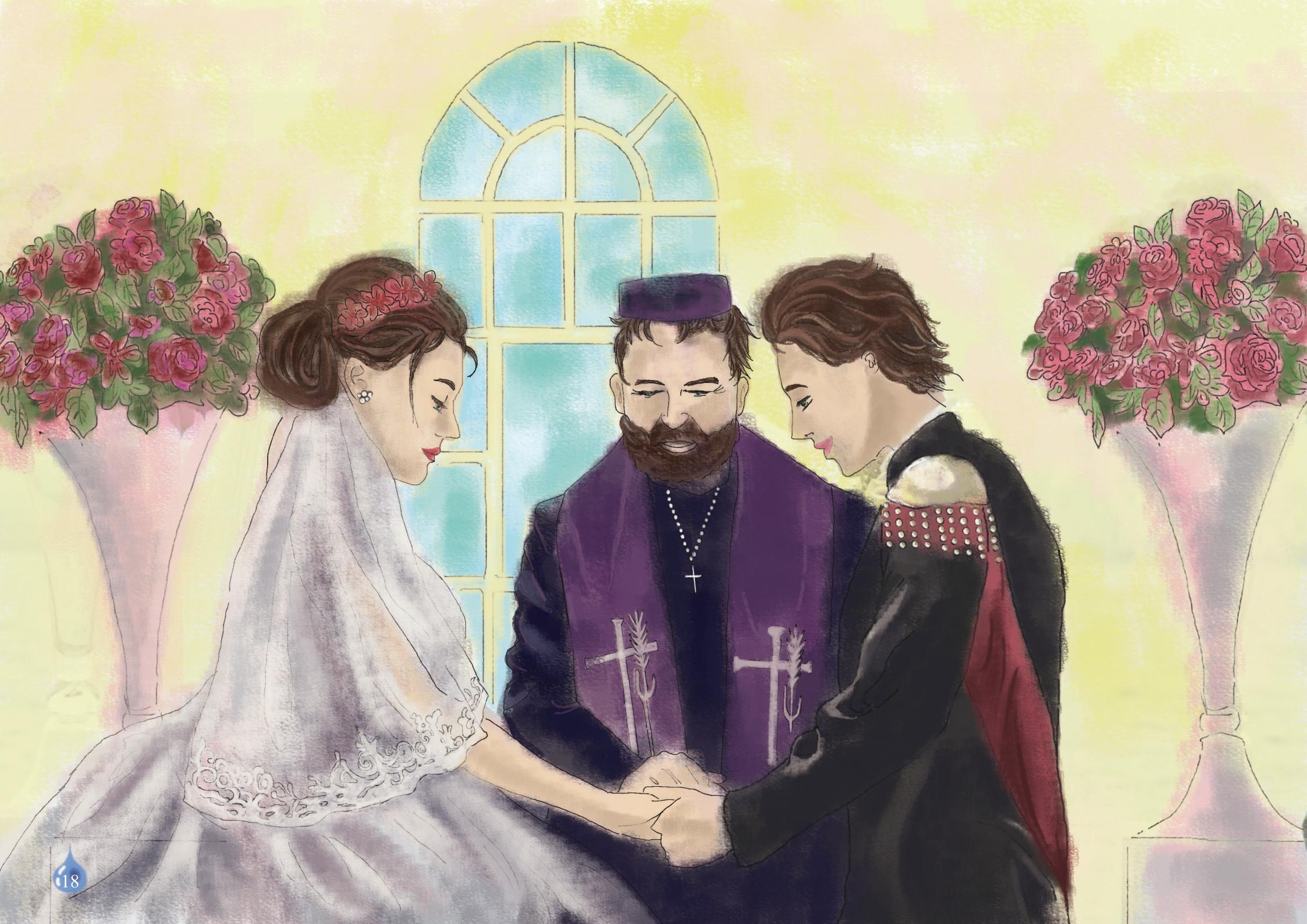
Mkmalu ba ka sunhu daka tnsapah mtdaha knkingal dara nii. Ma klaali mkptbale pkteme dheya, ani si uka ba ririh ka ndaan.

羅密歐來到修道院見勞倫思神父

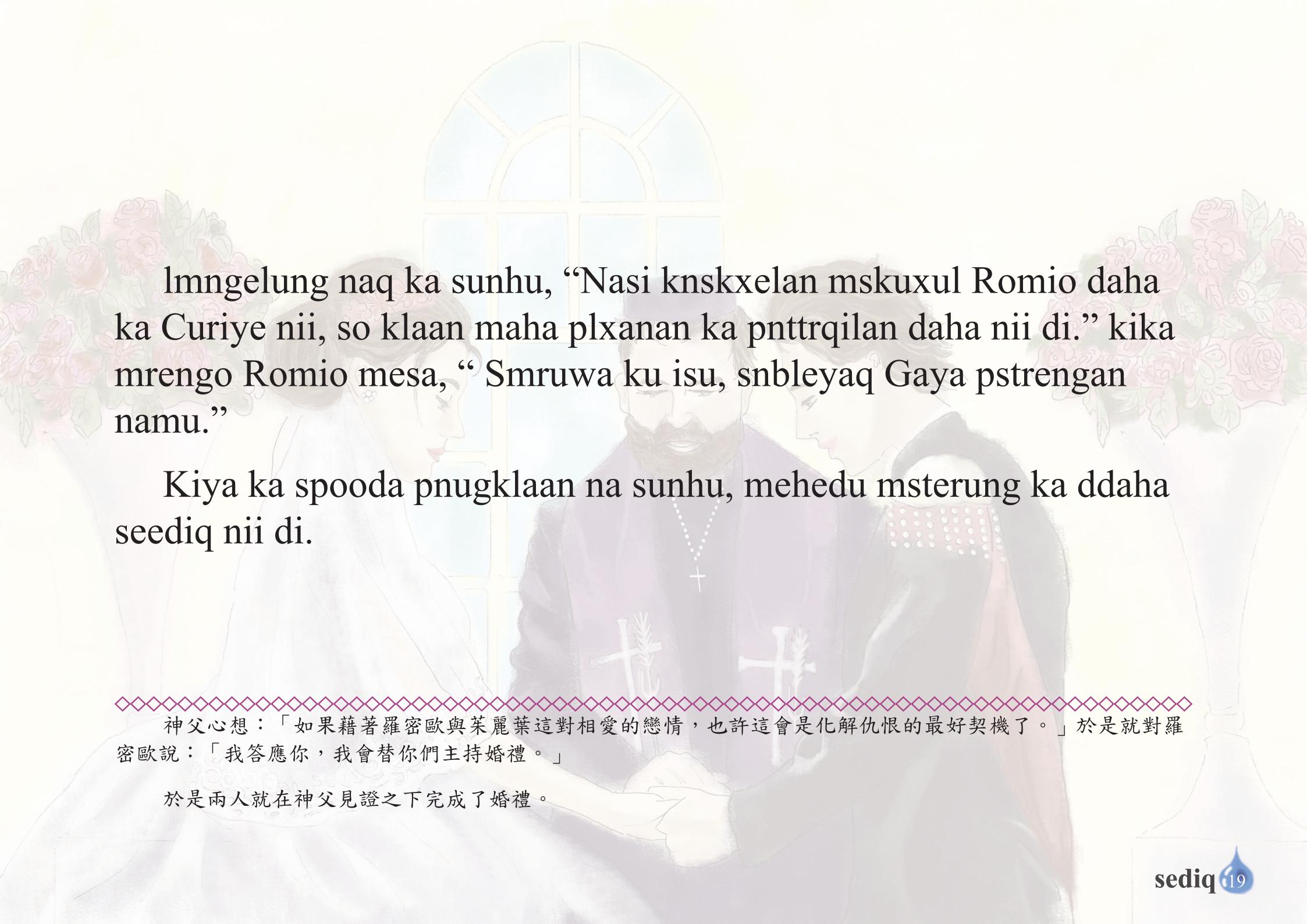
羅密歐還一直沉浸在兩人邂逅的甜言蜜語中，一整夜沒睡走到修道院找勞倫思神父：「神父，我愛上了茱麗葉，我們是一見鍾情，我想跟她結婚，想請神父替我們主持婚禮。」羅蜜歐的告白，頓時讓神父摸不著頭緒且有些驚訝。

神父跟這兩大家族都非常好，也想消弭仇恨常常居中協調，但終究無濟於事。

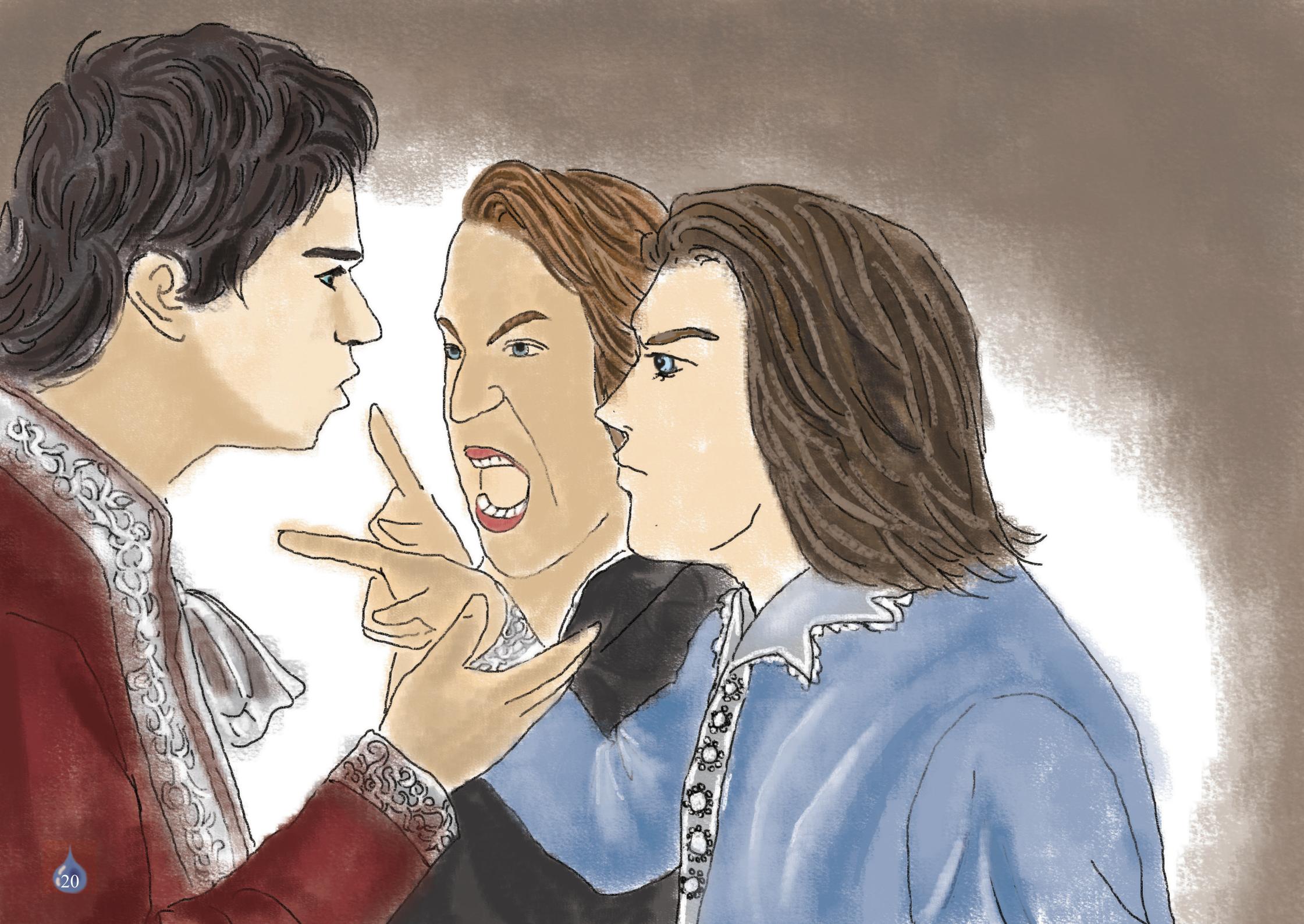
Imngelung naq ka sunhu, “Nasi knskxelan mskuxul Romio daha ka Curiye nii, so klaan maha plxanan ka pnttrqilan daha nii di.” kika mrengo Romio mesa, “ Smruwa ku isu, snbleyaq Gaya pstrengan namu.”

Kiya ka spooda pnugklaan na sunhu, mehedu msterung ka ddaha
seediq nii di.

神父心想：「如果藉著羅密歐與茱麗葉這對相愛的戀情，也許這會是化解仇恨的最好契機了。」於是就對羅密歐說：「我答應你，我會替你們主持婚禮。」

於是兩人就在神父見證之下完成了婚禮。

Pnrdingan qnnaqah- Dupan alang Werona ka Romio

Kingal ali, mkkesa eluw alang pntbeku ka ddaha dangi na Romio. Mngetur tnsapah mttraqil- Tipoto, heya ge hlmadan na Curiye, seediq mtngeri.

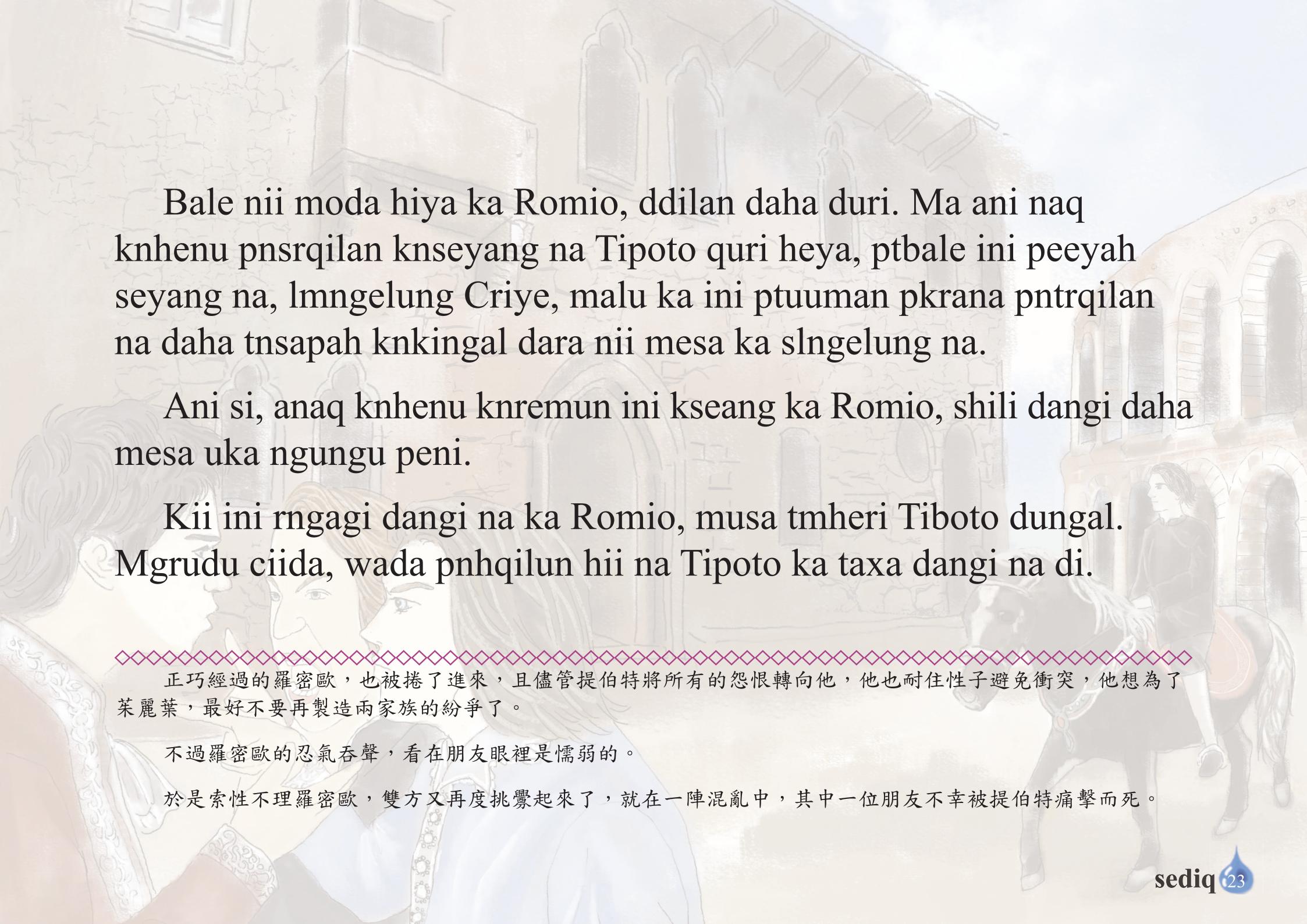
Kiya naq bale ini dequo kari, asi tneelu tmiyu dheya mesa, “Nasi namu mkmalu yamu ka Romio, kana yamu spuun maku beebu.” kiya ka knparu ba ka pnkseyang dahan hiya .

悲劇的開始—羅密歐逐出維洛那城

某天，羅密歐的兩個朋友在街上閒晃，巧遇仇家的人—提伯特，他是茱麗葉的表哥，性情暴躁。

果然他直言不諱，劈頭就指著他們說：「如果你們再跟羅密歐友好，我就連你們一起打。」於是雙方就在大街上大吵了起來。

Bale nii moda hiya ka Romio, ddilan daha duri. Ma ani naq knhenu pnsrqilan knseyang na Tipoto quri heya, ptbale ini peeyah seyang na, lmngelung Criye, malu ka ini ptuuman pkrama pntrqilan na dala tnsapah knkingal dara nii mesa ka slngelung na.

Ani si, anaq knhenu knremun ini kseang ka Romio, shili dangi dala mesa uka ngungu peni.

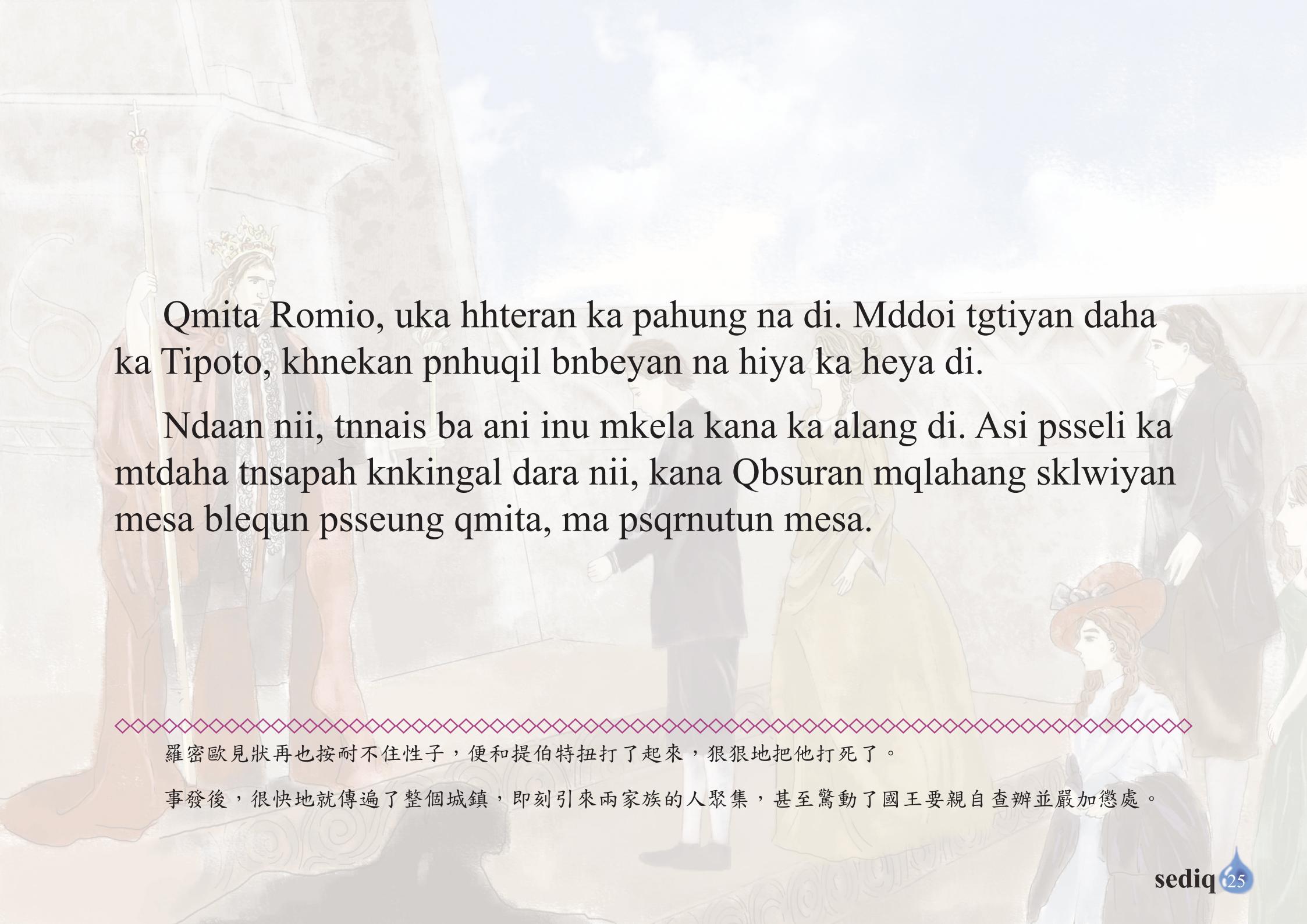
Kii ini rngagi dangi na ka Romio, musa tmheri Tiboto dungal. Mgrudu ciida, wada pnhqilun hii na Tipoto ka taxa dangi na di.

正巧經過的羅密歐，也被捲了進來，且儘管提伯特將所有的怨恨轉向他，他也耐住性子避免衝突，他想為了茱麗葉，最好不要再製造兩家族的紛爭了。

不過羅密歐的忍氣吞聲，看在朋友眼裡是懦弱的。

於是索性不理羅密歐，雙方又再度挑釁起來了，就在一陣混亂中，其中一位朋友不幸被提伯特痛擊而死。

Qmita Romio, uka hhteran ka pahung na di. Mddoi tgtiyan daha ka Tipoto, khnekan pnhuqil bnbeyan na hiya ka heydi.

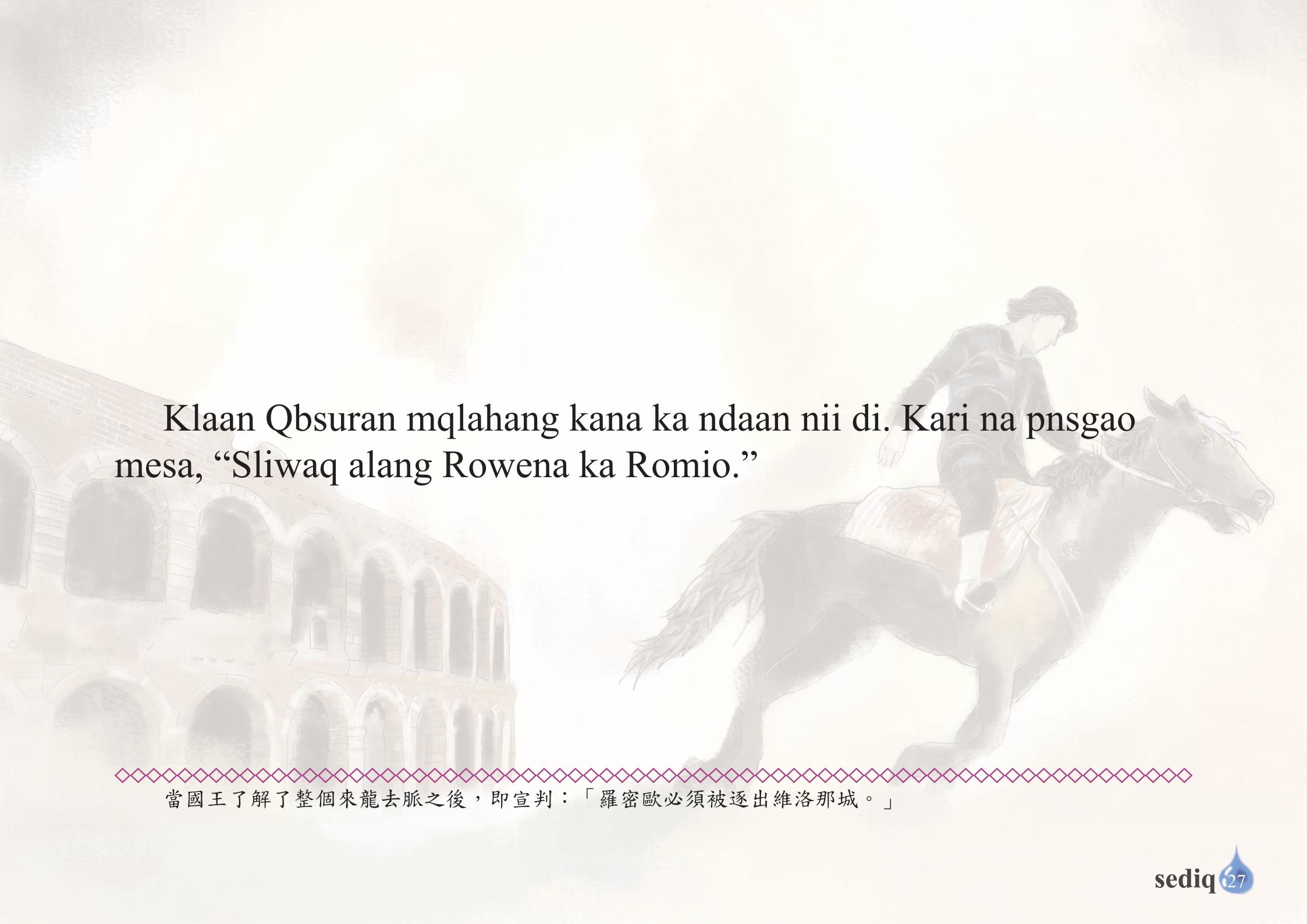
Ndaan nii, tnnais ba ani inu mkela kana ka alang di. Asi psseli ka mtdaha tnsapah knkingal dara nii, kana Qbsuran mqlahang sklwiyan mesa blequn psseung qmita, ma psqrnutun mesa.

羅密歐見狀再也按耐不住性子，便和提伯特扭打了起來，狠狠地把他打死了。

事發後，很快地就傳遍了整個城鎮，即刻引來兩家族的人聚集，甚至驚動了國王要親自查辦並嚴加懲處。

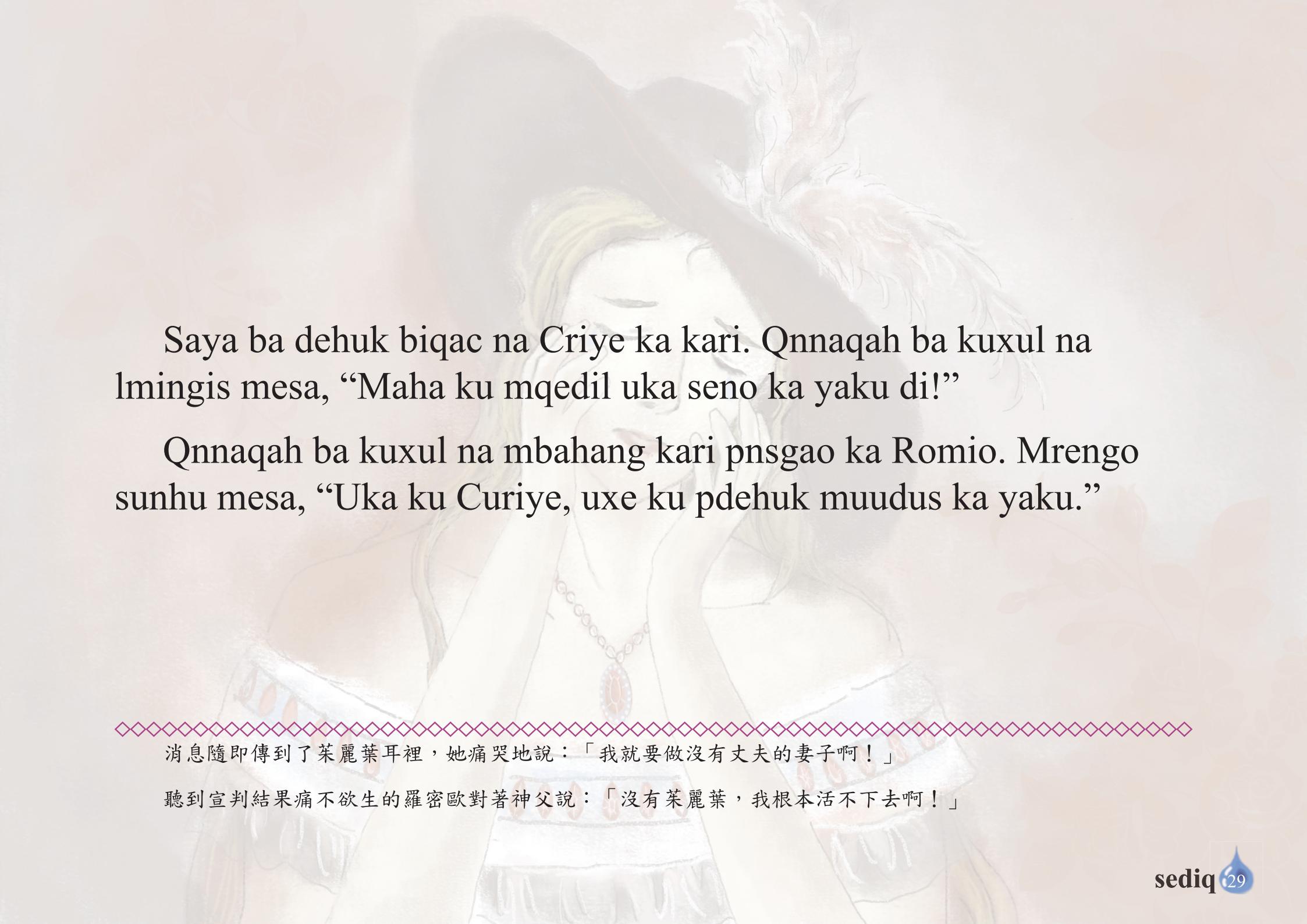

Klaan Qbsuran mqlahang kana ka ndaan nii di. Kari na pnsgao mesa, “Sliwaq alang Rowena ka Romio.”

當國王了解了整個來龍去脈之後，即宣判：「羅密歐必須被逐出維洛那城。」

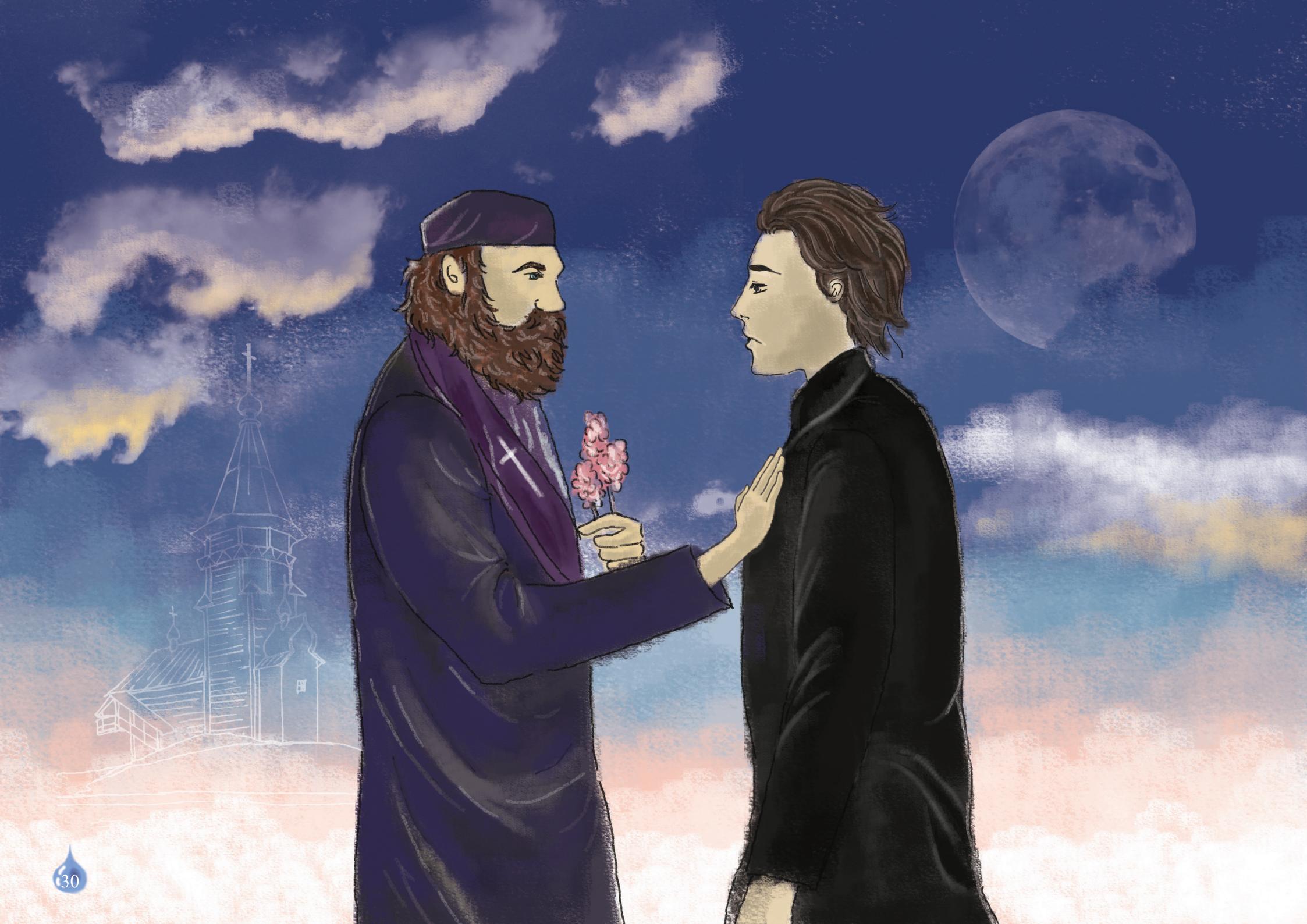
Saya ba dehuk biqac na Criye ka kari. Qnnaqah ba kuxul na lmingis mesa, “Maha ku mqedil uka seno ka yaku di!”

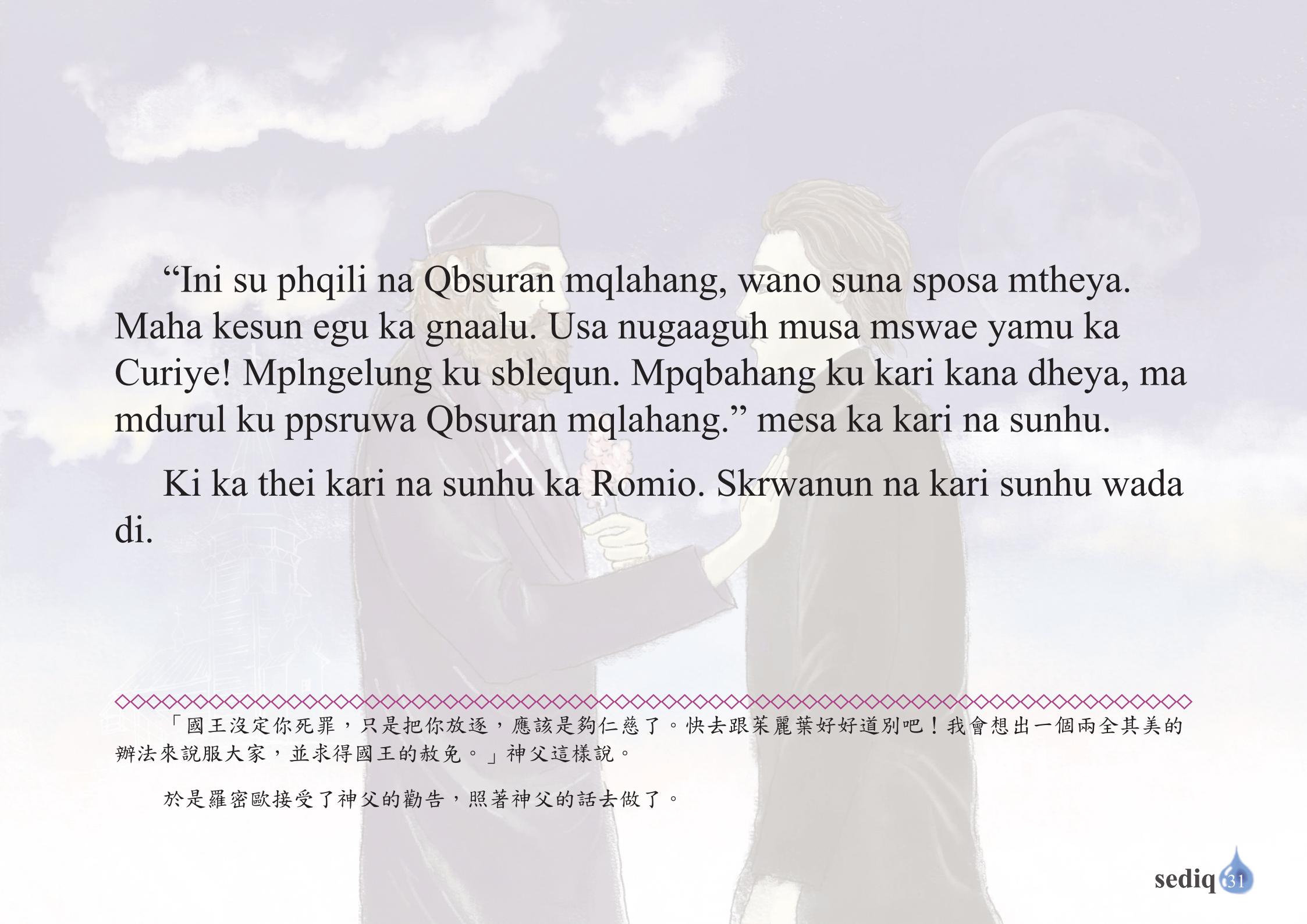
Qnnaqah ba kuxul na mbahang kari pnsgao ka Romio. Mrengo sunhu mesa, “Uka ku Curiye, uxe ku pdehuk muudus ka yaku.”

消息隨即傳到了茱麗葉耳裡，她痛哭地說：「我就要做沒有丈夫的妻子啊！」

聽到宣判結果痛不欲生的羅密歐對著神父說：「沒有茱麗葉，我根本活不下去啊！」

“Ini su phqili na Qbsuran mqlahang, wano suna sposa mtheya. Maha kesun egu ka gnaalu. Usa nugaaguh musa mswae yamu ka Curiye! Mplngelung ku sblequn. Mpqbahang ku kari kana dheya, ma mdurul ku ppsruwa Qbsuran mqlahang.” mesa ka kari na sunhu.

Ki ka thei kari na sunhu ka Romio. Skrwanun na kari sunhu wada di.

「國王沒定你死罪，只是把你放逐，應該是夠仁慈了。快去跟茱麗葉好好道別吧！我會想出一個兩全其美的辦法來說服大家，並求得國王的赦免。」神父這樣說。

於是羅密歐接受了神父的勸告，照著神父的話去做了。

Pnuglaan oda qnnaqah na Lawrunsu sunhu

Ini pkpiya ali wada ini eniq alang Rowena ka Romio. Sgao riso ssaan na tleung tama na ka Curiye. Kingal riso mbtunux mtengi-Parisupoce.

Ani si, mkela mesa mqedil ku na Romio lnlungan na ka Curiye. Uxe naq pthei musa smnegul lnlungan tama na. Kika skadi egu klegan kari maalix musa. Ani si, ini snteri tntikuh tama na, ida naq mbeyax spooda naq nheya peni.

Naqah ba kuxul na lmingis tmalang musa skadi Lawrunsu sunhu ka Curiye, “Sunhu, Uxe ku bale musa tleung hey, dyagi ku bale wa!”

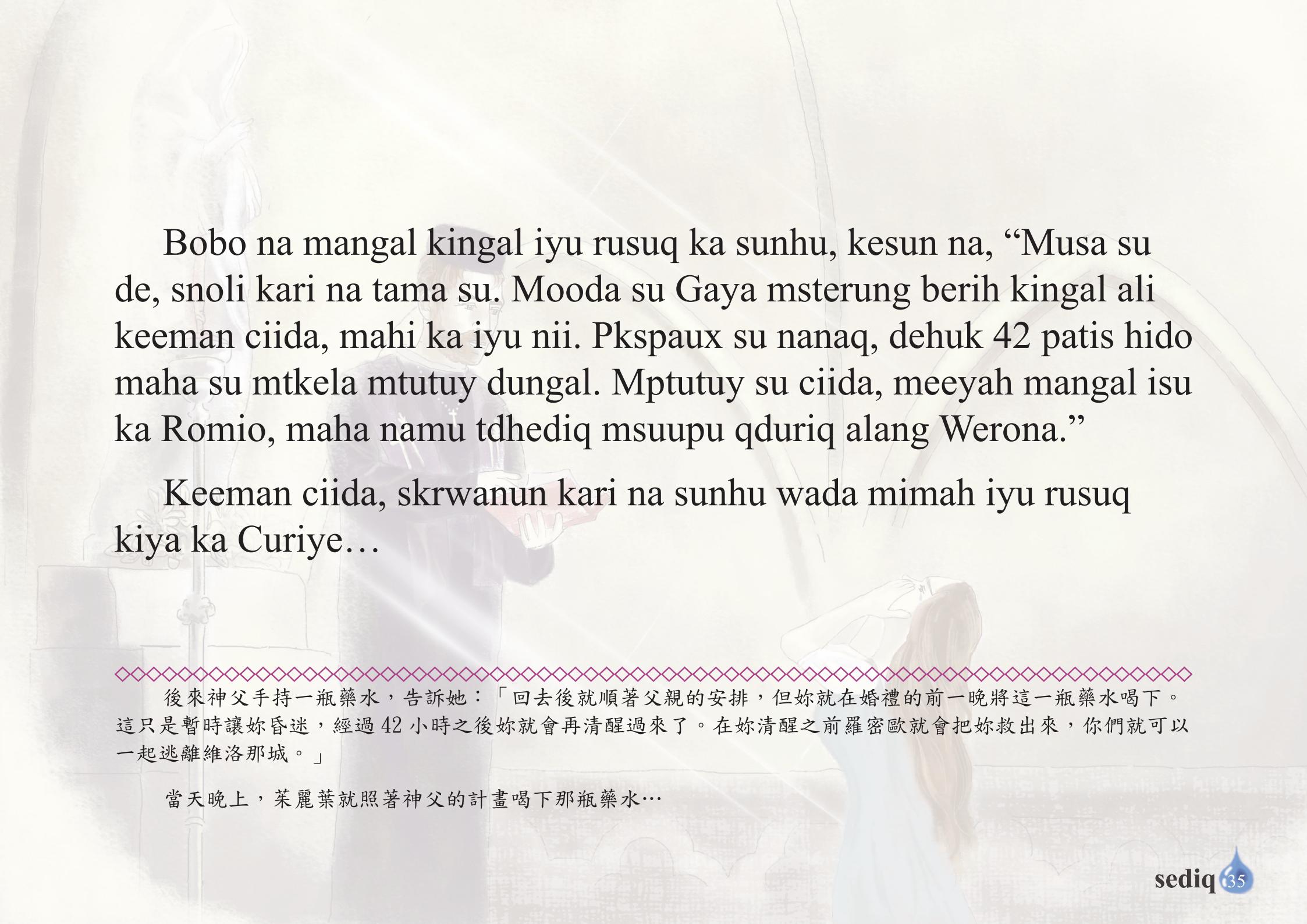
勞倫思神父悲劇的計畫

羅密歐離開維洛那城後才沒幾天，茱麗葉就被父親挑選結婚對象，是一位英俊挺拔的富貴紳士—巴里斯伯爵。

但茱麗葉心裡知道她已是羅密歐的妻子了，不可能答應父親的安排，於是用盡各種理由推辭，但父親根本不理會，盡照著自己的決定去做。

茱麗葉傷心地跑去找神父哭訴：「神父，我不能嫁給他，求你幫幫我啊！」

Bobo na mangal kingal iyu rusuq ka sunhu, kesun na, “Musa su de, snoli kari na tama su. Mooda su Gaya msterung berih kingal ali keeman ciida, mahi ka iyu nii. Pkspaux su nanaq, dehuk 42 patis hidu maha su mtkela mtutuy dungal. Mptutuy su ciida, meeyah mangal isu ka Romio, maha namu tdhediq msuupu qduriq alang Werona.”

Keeman ciida, skrwanun kari na sunhu wada mimah iyu rusuq kiya ka Curiye...

後來神父手持一瓶藥水，告訴她：「回去後就順著父親的安排，但妳就在婚禮的前一晚將這一瓶藥水喝下。這只是暫時讓妳昏迷，經過 42 小時之後妳就會再清醒過來了。在妳清醒之前羅密歐就會把妳救出來，你們就可以一起逃離維洛那城。」

當天晚上，茱麗葉就照著神父的計畫喝下那瓶藥水…

Naqah ndaan hmeri tnnais ba pnuggarang meyah daha ka malu ndaan

Krabi knrbuwan, tnsapah kingal dara nii, psklwiyan kingal hei bquerus tleetu, hili daha mesa wada mgedang ba bale ka Curiye. Mhti skuwan daha habung naq tnsapah kingal dara truma hiya.

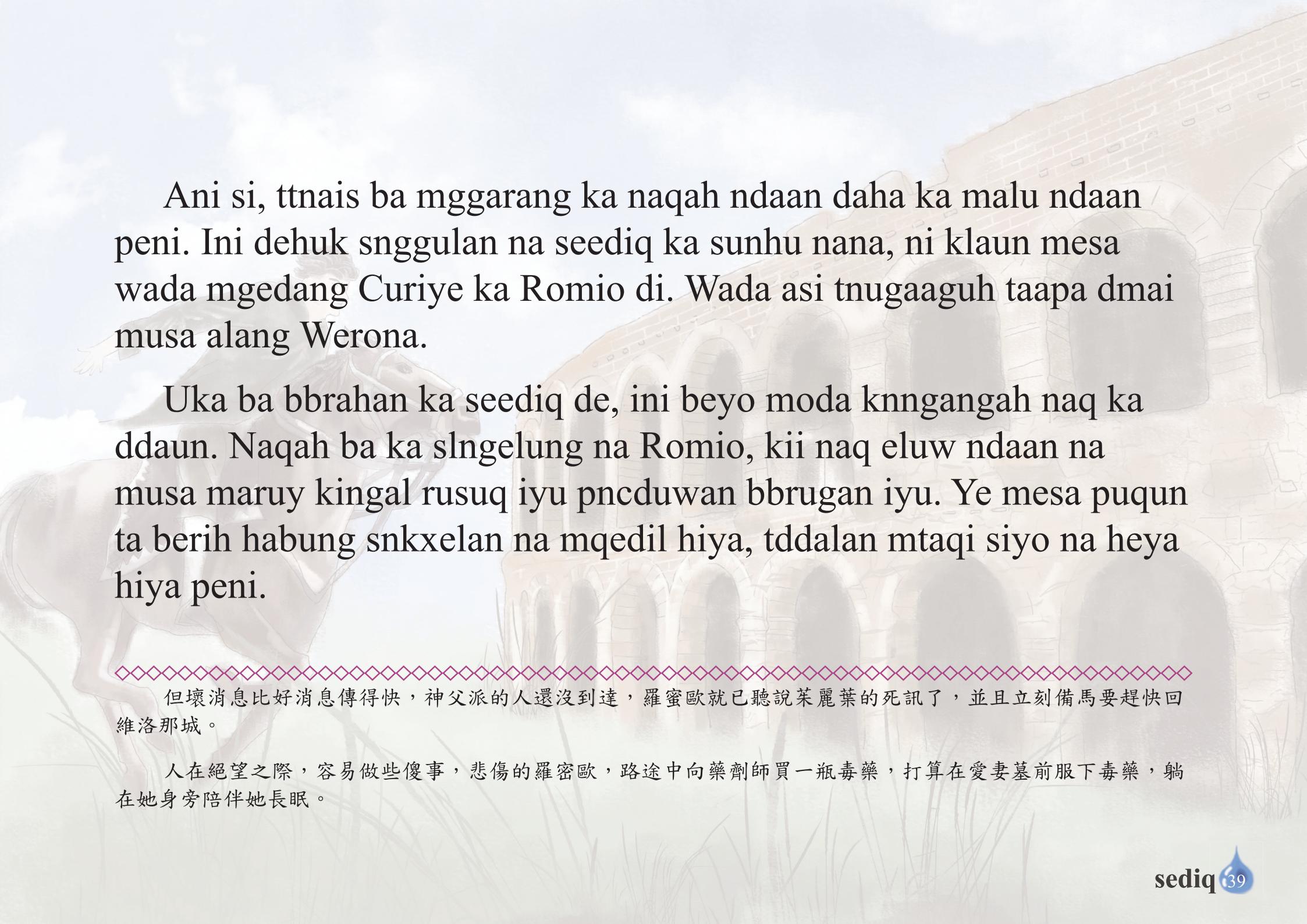
Skrwaun oda ddaun na smkagul seediq musa pgkela Romio ka sunhu...

壞消息總是比好消息來得快

隔天清晨，所有家族的人都被一具冰冷的屍體給嚇壞了，大家都以為茱麗葉真的死了。最後就把她安葬在家族墓穴裡了。

神父就照著原定計畫派人去通知羅密歐…

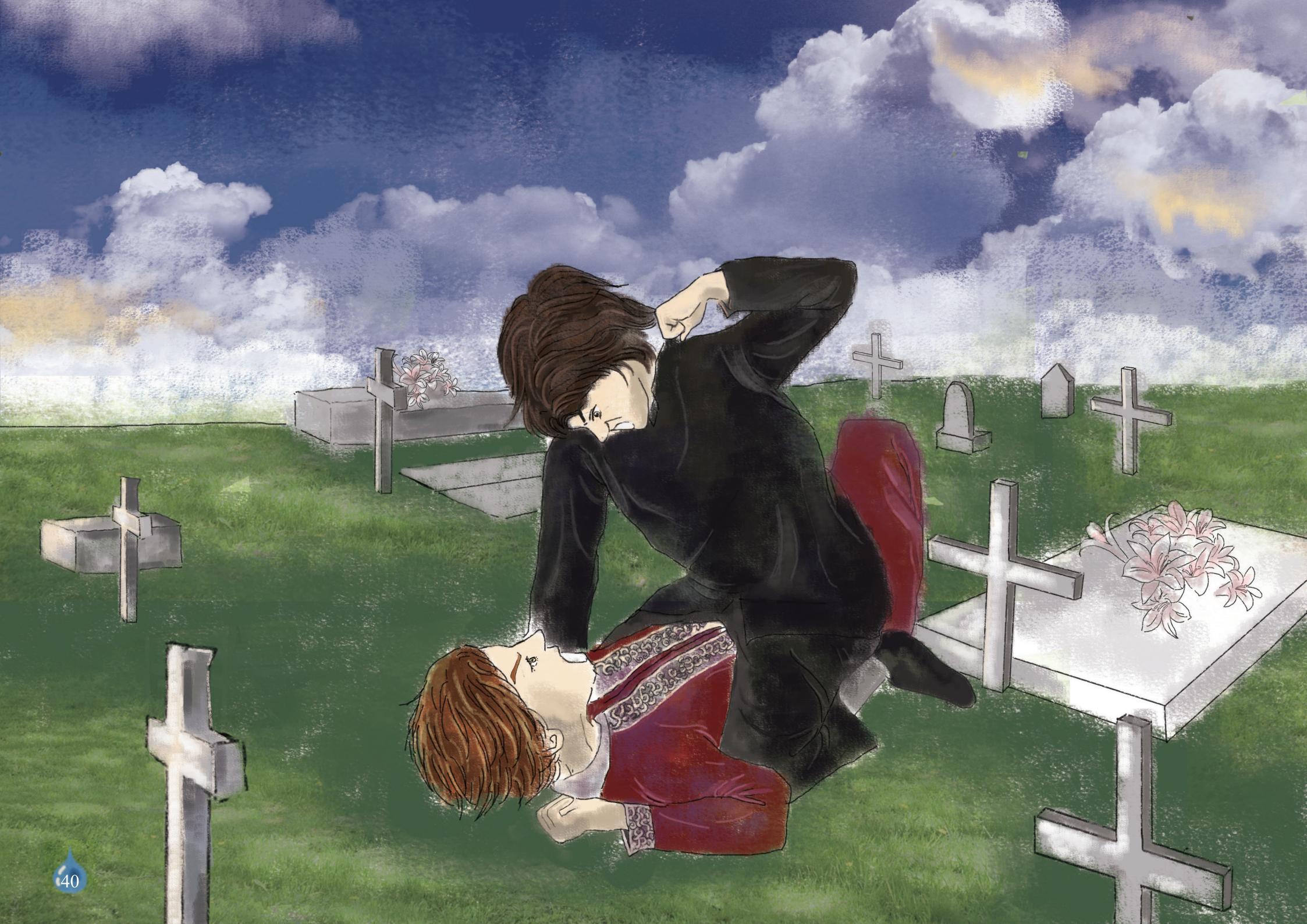
Ani si, ttnais ba mggarang ka naqah ndaan daha ka malu ndaan peni. Ini dehuk snggulan na seediq ka sunhu nana, ni klaun mesa wada mgedang Curiye ka Romio di. Wada asi tnugaaguh taapa dmai musa alang Werona.

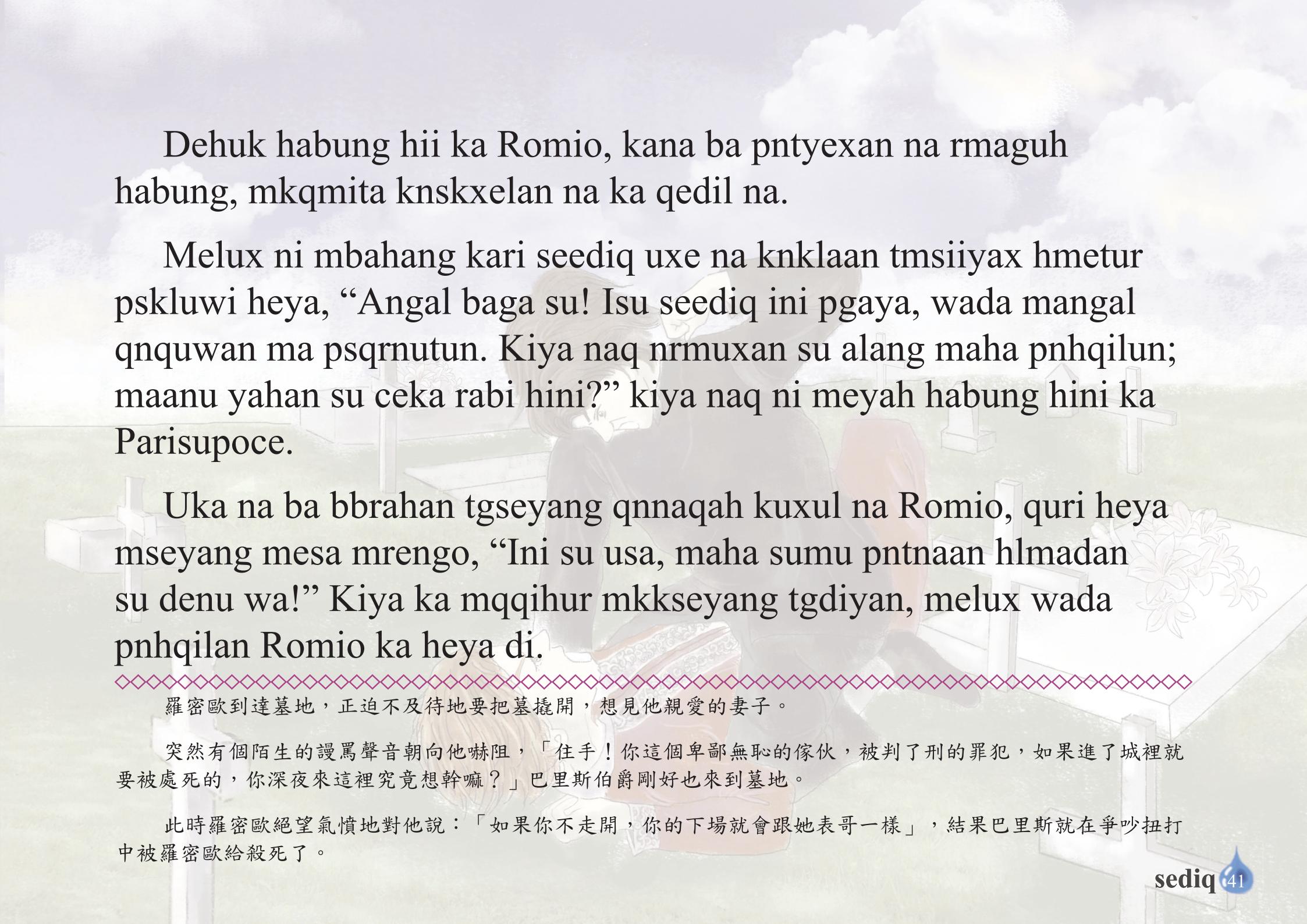
Uka ba bbrahan ka seediq de, ini beyo moda knngangah naq ka ddaun. Naqah ba ka slngelung na Romio, kii naq eluw ndaan na musa maruy kingal rusuq iyu pncduwan bbrugan iyu. Ye mesa puqun ta berih habung snkxelan na mqedil hiya, tddalan mtaqi siyo na heya hiya peni.

但壞消息比好消息傳得快，神父派的人還沒到達，羅蜜歐就已聽說茱麗葉的死訊了，並且立刻備馬要趕快回維洛那城。

人在絕望之際，容易做些傻事，悲傷的羅密歐，路途中向藥劑師買一瓶毒藥，打算在愛妻墓前服下毒藥，躺在她身旁陪伴她長眠。

Dehuk habung hii ka Romio, kana ba pntyexan na rmaguh habung, mkqmita knskxelan na ka qedil na.

Melux ni mbahang kari seediq uxe na knklaan tmsiiyax hmetur pskluwi hey, “Angal baga su! Isu seediq ini pgaya, wada mangal qnquan ma psqrnutun. Kiya naq nrmuxan su alang maha pnhqilun; maanu yahan su ceka rabi hini?” kiya naq ni meyah habung hini ka Parisupoce.

Uka na ba bbrahan tgseyang qnnaqah kuxul na Romio, quri hey mseyang mesa mrengo, “Ini su usa, maha sumu pntnaan hlmadan su denu wa!” Kiya ka mqqihur mkkseyang tgdiyan, melux wada pnhqilan Romio ka hey di.

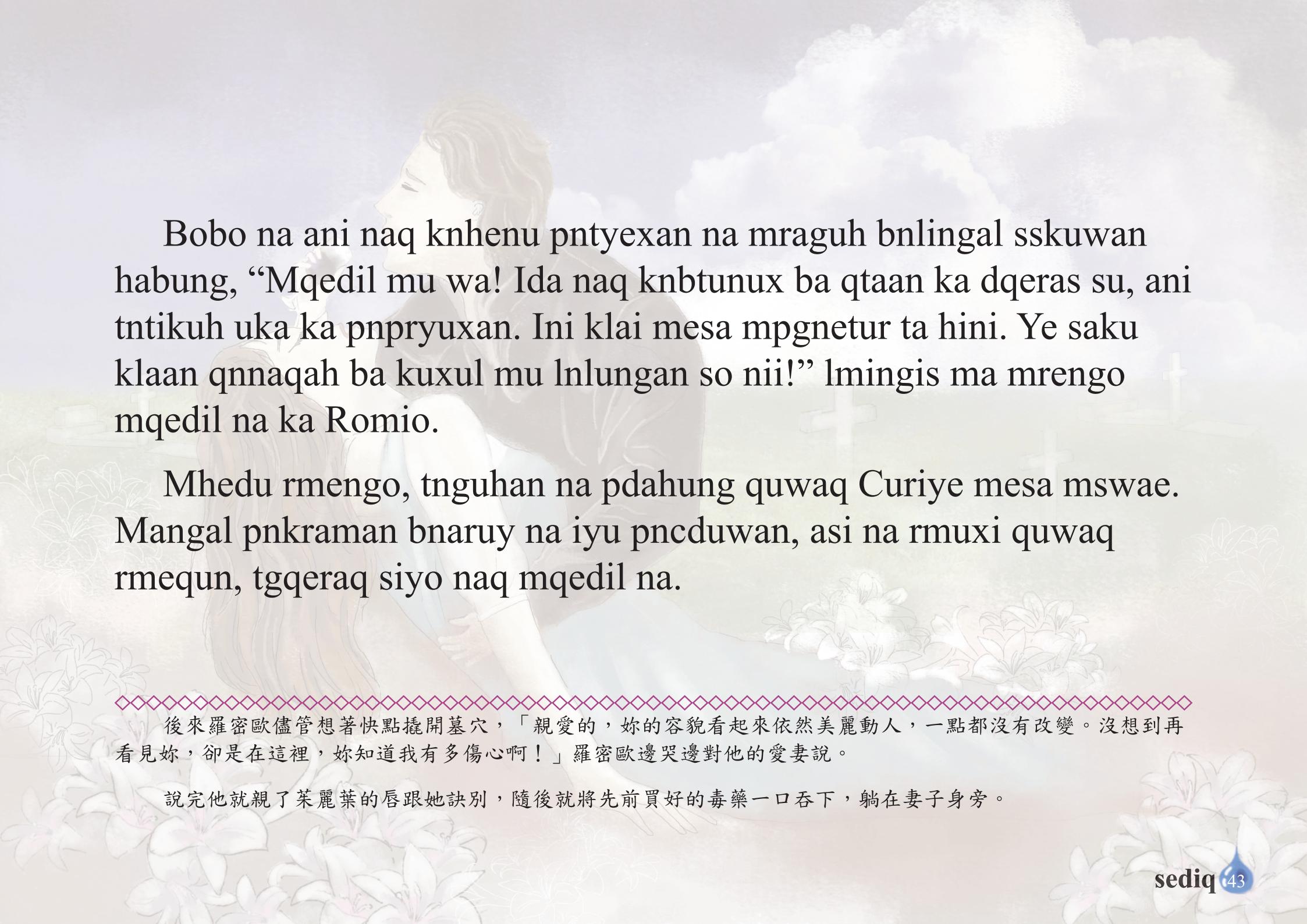

羅密歐到達墓地，正迫不及待地要把墓撬開，想見他親愛的妻子。

突然有個陌生的謾罵聲音朝向他嚇阻，「住手！你這個卑鄙無恥的傢伙，被判了刑的罪犯，如果進了城裡就要被處死的，你深夜來這裡究竟想幹嘛？」巴里斯伯爵剛好也來到墓地。

此時羅密歐絕望氣憤地對他說：「如果你不走開，你的下場就會跟她表哥一樣」，結果巴里斯就在爭吵扭打中被羅密歐給殺死了。

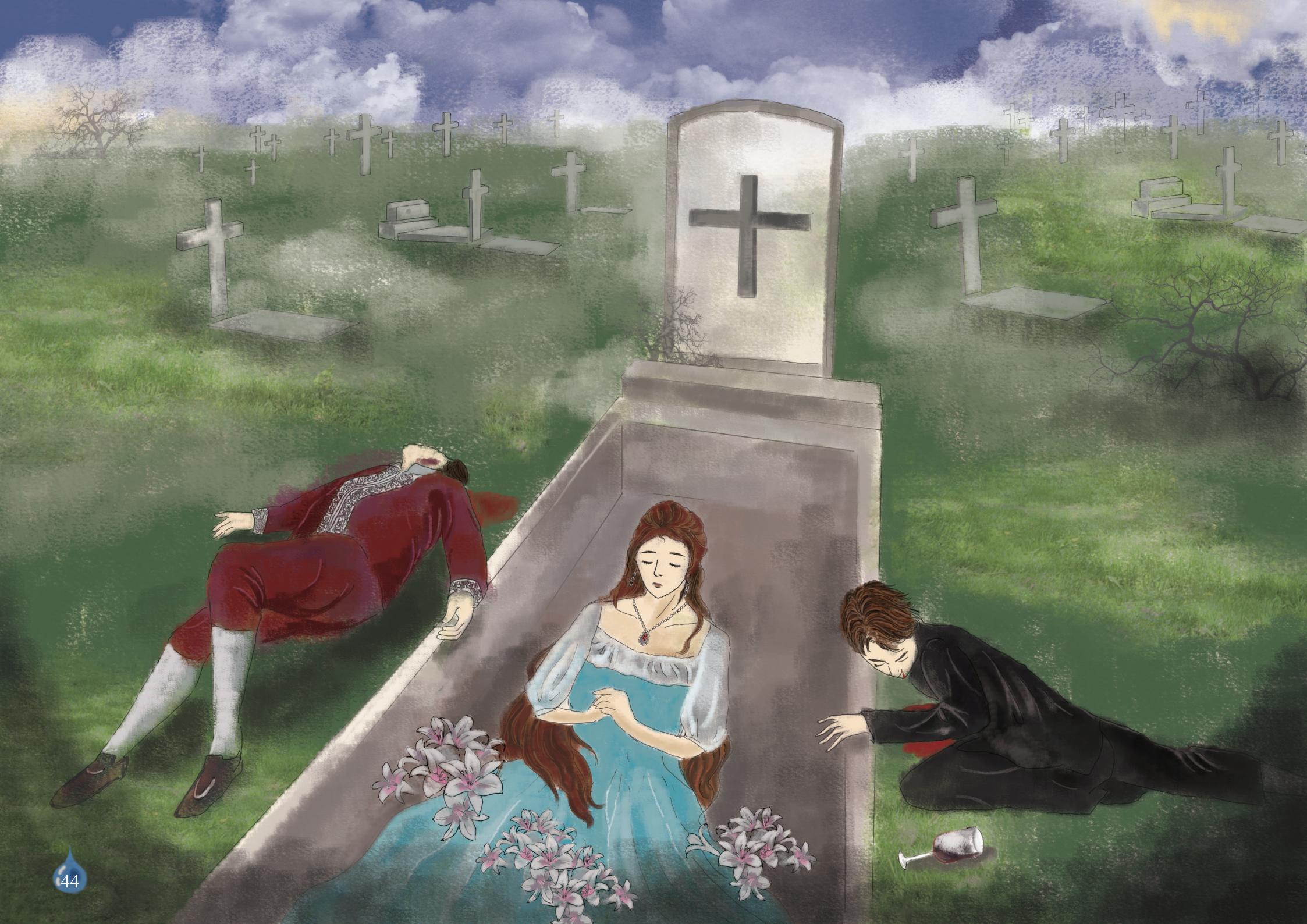
Bobo na ani naq knhenu pntyexan na mraguh bnlingal sskuwan habung, “Mqedil mu wa! Ida naq knbtunux ba qtaan ka dqeras su, ani tntikuh uka ka pnpryuxan. Ini klai mesa mpgnetur ta hini. Ye saku klaan qnnaqah ba kuxul mu lnlungan so nii!” lmingis ma mrengo mqedil na ka Romio.

Mhedu rmengo, tnguhan na pdahung quwaq Curiye mesa mswae. Mangal pnkraman bnaruy na iyu pncduwan, asi na rmuxi quwaq rmequn, tgqeraq siyo naq mqedil na.

後來羅密歐儘管想著快點撬開墓穴，「親愛的，妳的容貌看起來依然美麗動人，一點都沒有改變。沒想到再看見妳，卻是在這裡，妳知道我有多傷心啊！」羅密歐邊哭邊對他的愛妻說。

說完他就親了茱麗葉的唇跟她訣別，隨後就將先前買好的毒藥一口吞下，躺在妻子身旁。

Qnuuqu tnquwan

Mbahang mesa wada ini dehuk pgkela mege kari Romio
snkgulan na seediq ka sunhu, ma uxe beyu ptkela ka Curiye duri di.
Lmngelung mpnaqah ba di mesa, musa habung mmaangal madis
Curiye.

Dehuk habung, kela naq ni mnaqah bale peni. Daha bquerus ni berih na; Romio daha ka Parisu ni mtleetu qtaan na sunhu.

Ini ptkela kndalax snklwiyan na ka sunhu, ni mtkela tutuy ka Curiye. Qmita sunhu, uka taan na ka Romio, “Ga inu ka Romio?” mesa hiya ka hey.

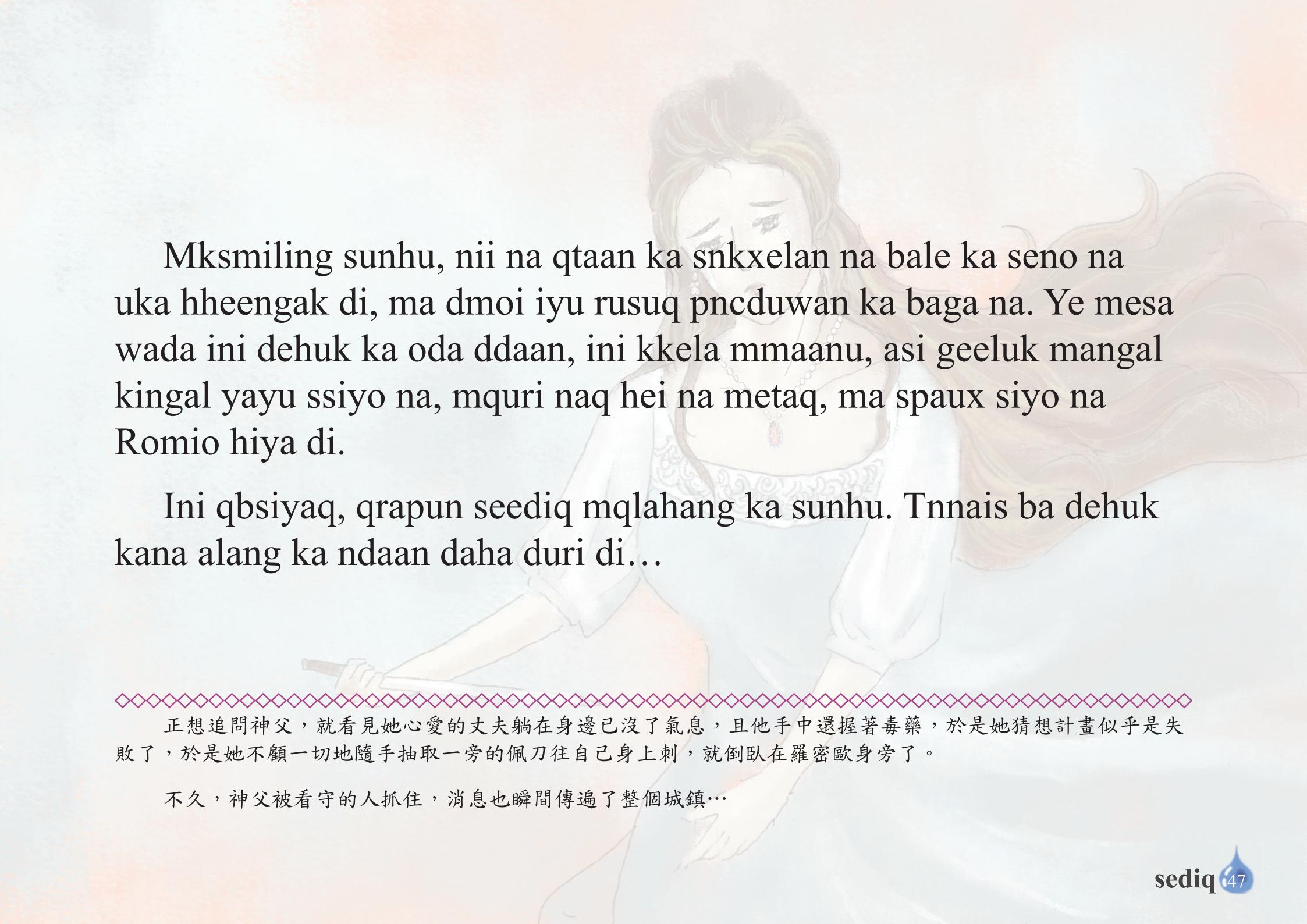
不幸的錯誤

神父聽說送訊息的人，沒有在預定的時間內將信送到羅密歐手上，又預測茱麗葉甦醒的時間快到了，心想不妙，於是想親自前往墓地要將她救出來。

到了墓地，果真不妙，神父眼前看到的是羅密歐與巴里斯兩具冰冷的屍體。

神父還來不及從驚訝中清醒，茱麗葉就從昏睡中甦醒了，她看見神父卻沒看見羅密歐，「羅密歐呢？…」她說。

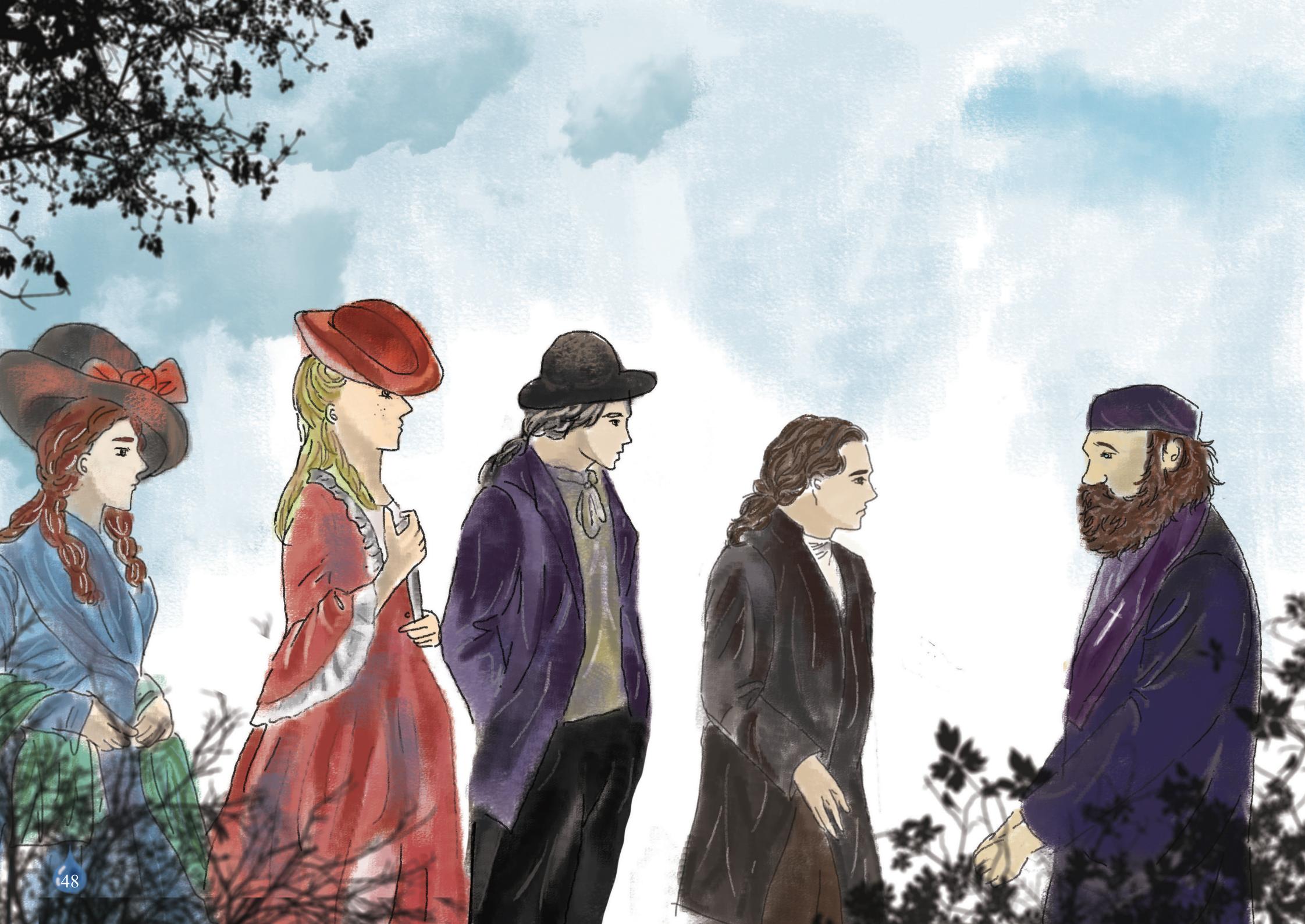
Mksmiling sunhu, nii na qtaan ka snkxelan na bale ka seno na uka hheengak di, ma dmoi iyu rusuq pncduwan ka baga na. Ye mesa wada ini dehuk ka oda ddaan, ini kkela mmaanu, asi geeluk mangal kingal yayu ssiyo na, mquri naq hei na metaq, ma spaux siyo na Romio hiya di.

Ini qbsiyaq, qrapun seediq mqlahang ka sunhu. Tnnais ba dehuk kana alang ka ndaan daha duri di...

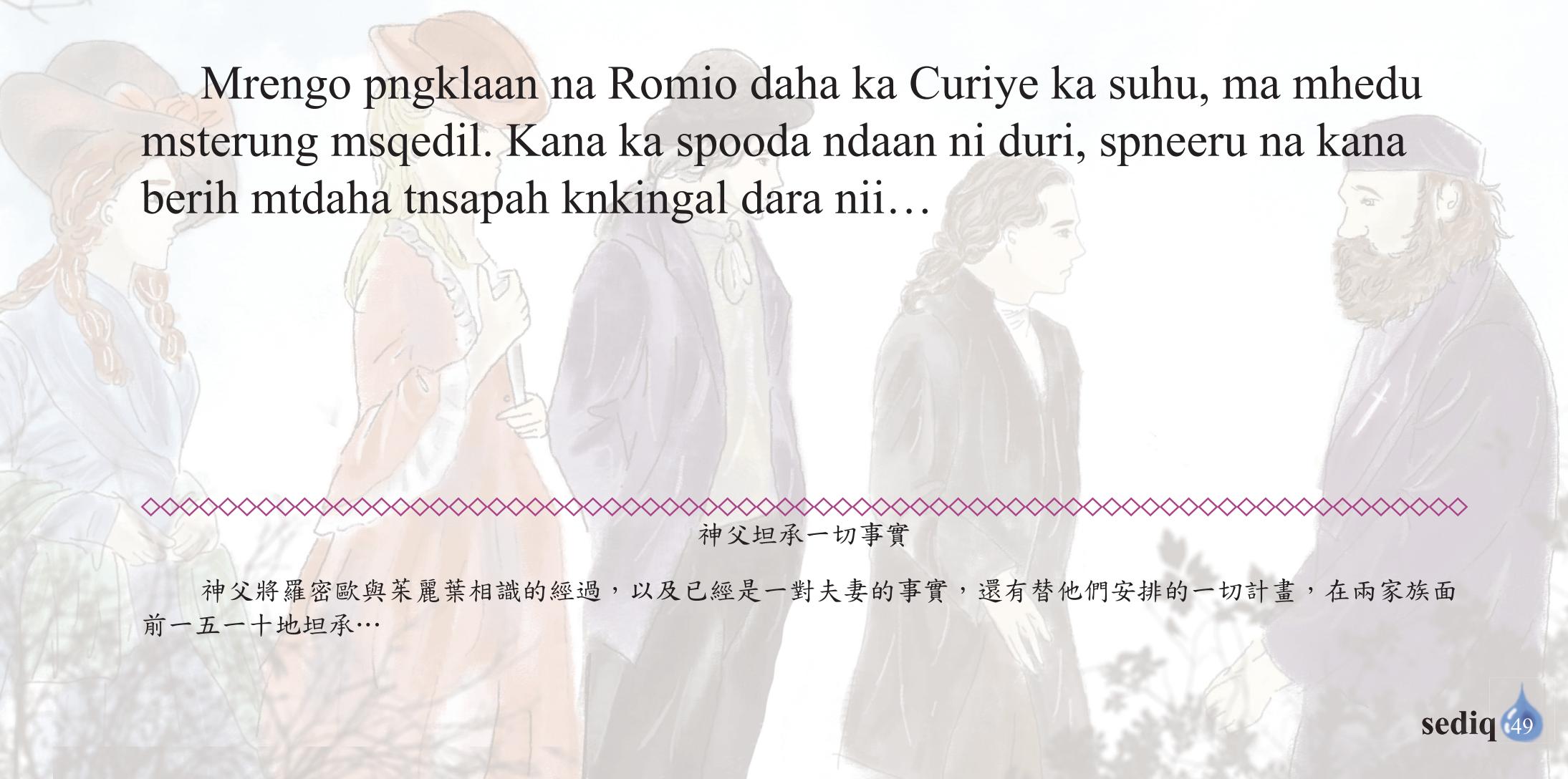
正想追問神父，就看見她心愛的丈夫躺在身邊已沒了氣息，且他手中還握著毒藥，於是她猜想計畫似乎是失敗了，於是她不顧一切地隨手抽取一旁的佩刀往自己身上刺，就倒臥在羅密歐身旁了。

不久，神父被看守的人抓住，消息也瞬間傳遍了整個城鎮…

Ini deqo rmengo kana ka sunhu

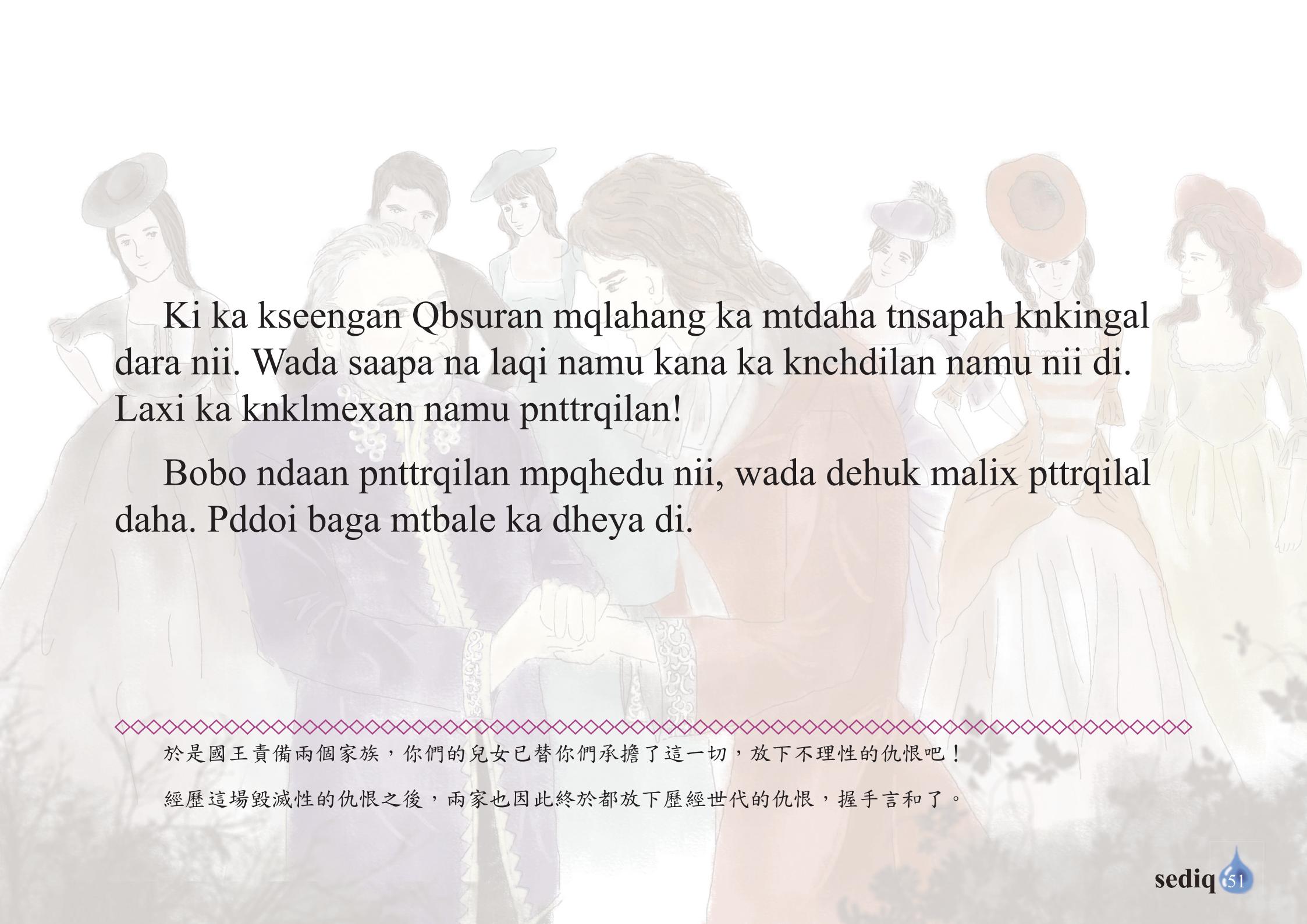
Mrengo pngklaan na Romio dahan ka Curiye ka suhu, ma mhedu msterung msqedil. Kana ka spooda ndaan ni duri, spneeru na kana berih mtdaha tnsapah knkingal dara nii...

神父坦承一切事實

神父將羅密歐與茱麗葉相識的經過，以及已經是一對夫妻的事實，還有替他們安排的一切計畫，在兩家族面前一五一十地坦承…

Ki ka kseengan Qbsuran mqlahang ka mtdaha tnsapah knkingal
dara nii. Wada saapa na laqi namu kana ka knchdilan namu nii di.
Laxi ka knklmexan namu pnttrqilan!

Bobo ndaan pnttrqilan mpqhedu nii, wada dehuk malix pttrqilal
daha. Pddoi baga mtbale ka dheya di.

於是國王責備兩個家族，你們的兒女已替你們承擔了這一切，放下不理性的仇恨吧！

經歷這場毀滅性的仇恨之後，兩家也因此終於都放下歷經世代的仇恨，握手言和了。

Romio Daha Ka Curiye

羅密歐與茱麗葉

執行單位：原住民族語言研究發展中心

總 編 輯：ilong moto 執行長

族語翻譯：黃美玉（德固達雅賽德克語）老師

美術編輯：李齊軒 繪圖師

責任編輯：A'do moco' 研究助理

施怡帆 研究助理

Tuwaq Masud 研究助理

原住民族委員會版權所有 © 2017